INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

SOCRATIC QUESTIONING ON CRITICAL THINKING SKILLS AMONG GRADE 9 STUDENTS IN ARALING PANLIPUNAN – ECONOMICS

DOI: 10.5281/zenodo.24499464

LENY AN D. ESTOCONING
Cebu Technological University - Main Campus, R. Palma St., Cebu City, Philippines
lenyanestoconing@gmail.com

Abstract

Socratic questioning is a strategy that encourages critical thinking through meaningful questions and reflective discussions. This study aimed to determine the effectiveness of Socratic questioning in improving the critical thinking skills of Grade 9 students in Araling Panlipunan at Jimalalud National High School for the School Year 2025-2026 and to serve as the basis for developing an enhanced teaching guide. The study used a mixed-method research design with 42 students. The researcher gathered quantitative data using an adapted pretest-posttest from the DepEd Araling Panlipunan 9 Module. The researcher used focus group discussions to collect qualitative data. The results showed that there were significant improvements in critical thinking skills and academic performance of the students. The qualitative analysis showed that students understood the lessons better, improved their reasoning and decision-making skills, felt more confident expressing their ideas, and became more collaborative and participative in the classroom. Students were also more curious and engaged, and they could analyze issues more deeply. The results showed that Socratic questioning effectively improves higher-order thinking and meaningful learning experiences in Araling Panlipunan. Based on these findings, the researcher developed a new teaching guide that uses Socratic questioning strategies to help students engage more and achieve better learning outcomes.

Keywords: Socratic questioning; Critical Thinking Skills; Student Engagement; Araling Panlipunan; Economics Education; Grade 9 Students.

Introduction

Socratic questioning uses open-ended questions, examination of assumptions, and reasoned discussion to support critical thinking. This focus relates to the 4Cs of critical thinking, communication, collaboration, and creativity (Herlinawati, 2024). Hu (2023) discusses questioning in relation to engagement and reasoning, while Romanelli (2014) highlights its use in professional education. The present study examines the approach in a junior high school Social Studies context.

The Philippine K to 12 curriculum emphasizes critical thinking and problem-solving in Araling Panlipunan (Department of Education, 2023). Sarmiento (2017) discusses the continuing challenge of instruction centered on memorization and lower-order questions. Guided questioning provides a basis for investigating how learners explain economic concepts, examine evidence, and consider alternative perspectives.

The baseline assessment of 42 Grade 9 learners at Jimalalud National High School yielded pretest means of 5.29 for indicators of national development, 6.93 for citizens' roles in national development, and 5.10 for agriculture, fishing, and forestry. Under the supplied mean-range scale, the first and third means were Satisfactory and the second was Very Good. These results indicated different starting points across the three competencies and a need for instruction that encouraged learners to clarify concepts, evaluate evidence, compare perspectives, and reflect on economic situations.

The study examined Socratic questioning in Araling Panlipunan 9 – Economics during School Year 2025–2026. It compared assessment performance before and after instruction and explored students' experiences through a focus group discussion. The findings informed an enhanced teaching guide. The instructional purpose was to strengthen understanding of economic concepts and help learners explain their ideas through structured, reflective questioning.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Theoretical Background

The study drew on Constructivist Learning Theory, Experiential Learning Theory, the New Taxonomy of Educational Objectives, and the Inquiry Design Model. These perspectives informed the use of structured dialogue, reflection, and evidence-based reasoning. Figure 1 presents the theoretical and policy framework.

Constructivist Learning Theory, associated in the study with Jean Piaget (1964), emphasizes learners' active construction of knowledge through interaction and experience. Socratic questions support connecting existing ideas with new concepts, while the teacher guides explanation and reflection (McLeod, 2025).

Kolb's Experiential Learning Theory describes learning through concrete experience, reflective observation, abstract conceptualization, and active experimentation (Kolb, 1984, 2022). The study relates this cycle to revisiting experience, considering different perspectives, developing concepts, and applying ideas. Guided dialogue gives learners opportunities to examine and refine their understanding rather than receive information alone.

Marzano and Kendall's New Taxonomy of Educational Objectives (2007) classifies levels of thinking and informs objectives, assessment, and teaching strategies. It provides a framework for considering retrieval of economic concepts, comprehension through explanation, analysis of relationships, and knowledge utilization in real-life situations (Marzano, 2007). In the present study, these levels supplied an instructional rationale; the assessments did not independently establish change at every taxonomic or metacognitive level.

The Inquiry Design Model, associated with S.G. Grant, Kathy Swan, and John Lee, uses compelling and supporting questions to guide investigation and evidence-based conclusions (Grant, Swan, & Lee, 2017). It supports the study's focus on learners' responses, reasons, and analysis of economic concepts. The source framework identifies the model with 2015; the cited publication is dated 2017.

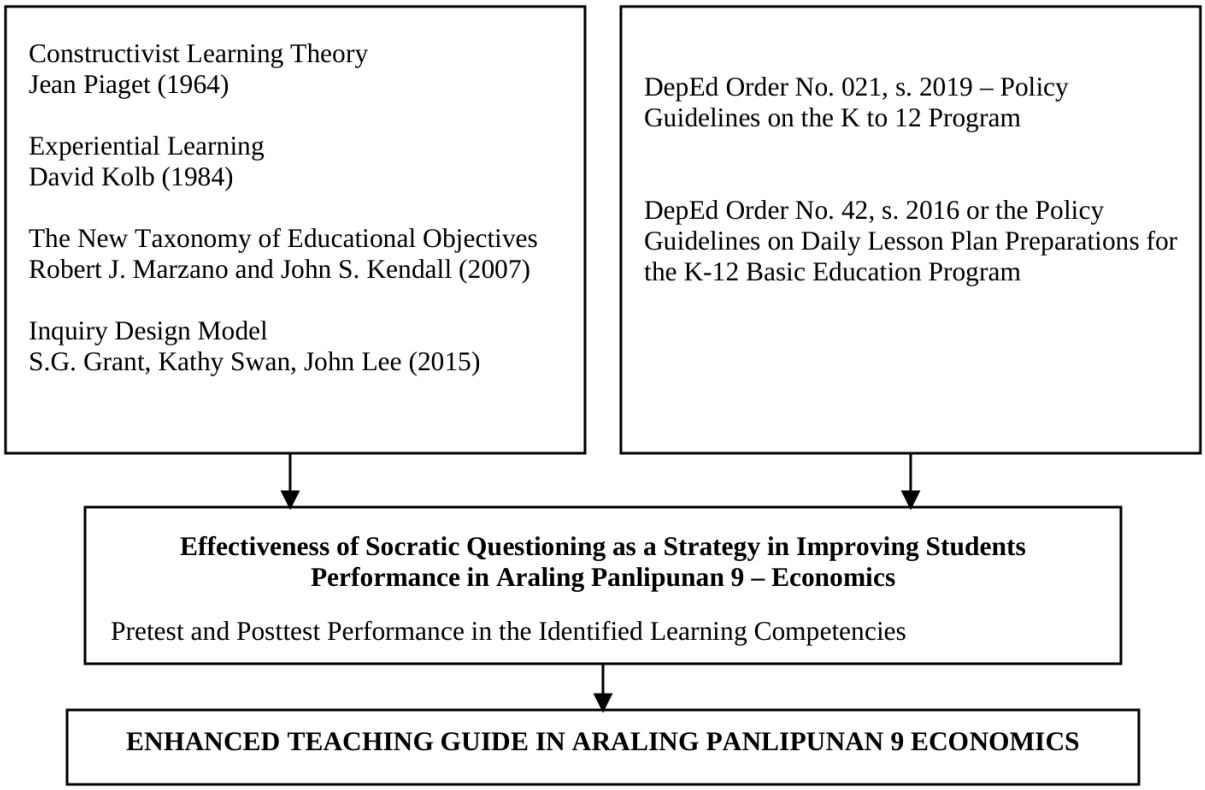

Figure 1. Schematic Diagram of the Theoretical Background

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Related Studies and Policy Context

Almaliki (2017) examined Socratic questioning in EFL classrooms at the University of Basra. The study discussed curriculum-based instruction and modeling grounded in Paul and Elder's questioning taxonomy as supports for analytical and evaluative thinking. Hu (2023) and Muhammad (2022) similarly connect questioning with reflection, reasoning, and active engagement. These studies offer a rationale for guided dialogue, while their settings differ from Grade 9 Economics.

Kanat and Temel (2025) describe a ten-week Socratic program with kindergarten learners, reporting changes in critical-thinking behaviors. Ozsarac and Korkmaz (2025) report improvements in secondary students' critical thinking, critical reading, and creative thinking through structured discussion and reflection. These studies concern different groups and measures, so they provide related instructional context rather than direct verification of the present intervention.

The study identifies Republic Act No. 10533, the Enhanced Basic Education Act of 2013, and DepEd Order No. 021, s. 2019 as policy bases for learner-centered instruction and higher-order thinking. This policy context supports examining analysis, evaluation, and reasoning in Araling Panlipunan.

The framework also identifies DepEd Order No. 42, s. 2016, concerning lesson preparation for the K to 12 Basic Education Program. Together, the policy context and reviewed research support examining learner-centered questions, explanation, and reflection in Araling Panlipunan. The present study addresses the three specified Economics competencies and the experiences of one intact Grade 9 class rather than assuming that results from other subjects or age groups transfer directly.

Methods

Research Design

The study employed an explanatory sequential mixed-methods design, beginning with quantitative pretest–posttest assessment and followed by qualitative exploration (Creswell, 2006; Tashakkori, 2007). An intact Grade 9 class was selected purposively. The quantitative phase examined performance in three Economics competencies; the qualitative phase used a focus group discussion to explore students' perceptions and engagement after instruction. The same group completed the pretest and posttest. No separate comparison group is described, so the score differences concern change within the participating class.

Setting and Participants

The study was conducted at Jimalalud National High School (JNHS). The school was established in 1994 and initially offered only a Junior High School program. In 2018, it started its Senior High School program. It is a large public secondary school situated in Barangay South Poblacion, Jimalalud, Negros Oriental. It comprises one (1) school head, eighty-one (81) teachers, one thousand twenty-six (1,026) Junior High School students, and two hundred thirty-nine (239) Senior High School students for S.Y. 2025-2026.

The respondents were 42 students in the Grade 9 Estoconing class at Jimalalud National High School, Barangay South Poblacion, Jimalalud, Negros Oriental, during Academic Year 2025–2026. Purposive selection of the intact class provided participants with direct exposure to the subject matter and the instructional strategy. Table 1 presents the supplied distribution by sex.

Table 1. Distribution of Respondents

Sex	Frequency	Percentage
Male	23	54.76%
Female	19	45.24%
Total	42	100%

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

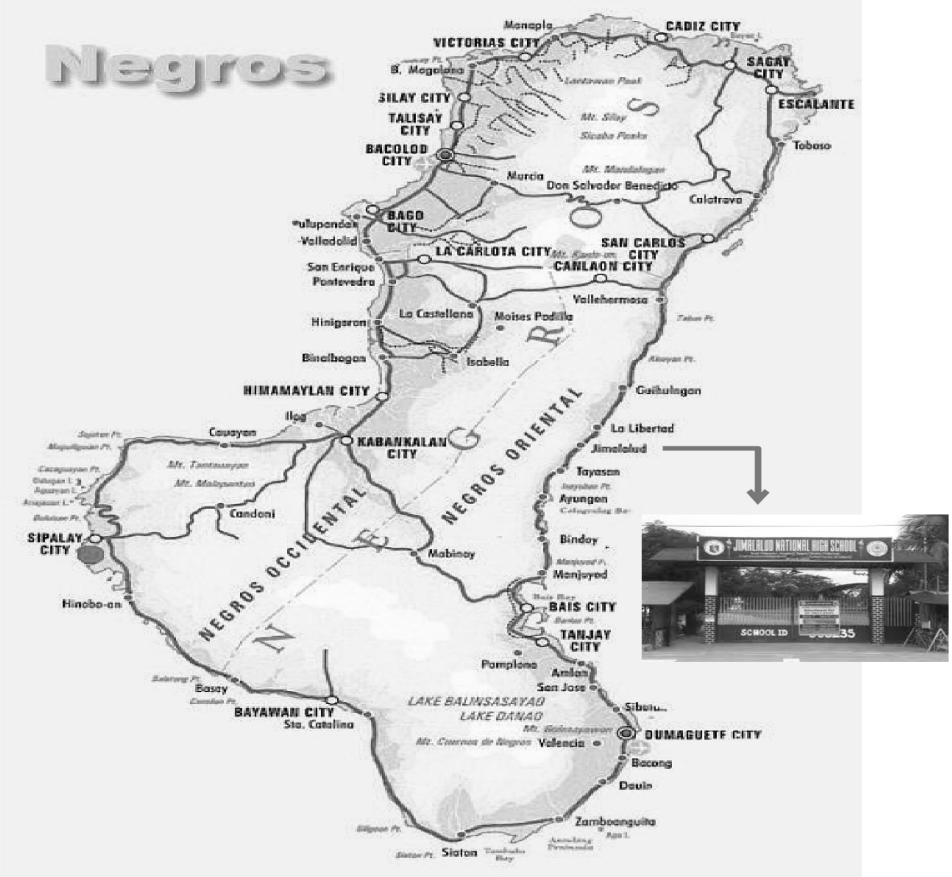

Figure 2. Location Map of the Study

Instruments and Scoring

The study utilized a 30-item questionnaire adapted from the Department of Education Grade 9 Economics Self-Learning Modules. The test consists of multiple-choice questions covering three competencies: items 1-10 focus on the indicators of national development, items 11-20 on the different roles of Filipino citizens in achieving national development, and items 21-30 analyze the role of agriculture, fishing, and forestry in the economy. The instrument was used as both a pretest and posttest to measure students' critical thinking skills.

Qualitative data were gathered through a focus group discussion about learners' experiences, perceptions, and engagement after Socratic questioning was integrated into Economics lessons. Guide questions supported discussion of understanding, participation, and reasoning. The quantitative assessment and qualitative accounts address complementary aspects of the study; performance on the competency test is distinguished from students' reported experiences of critical thinking.

To evaluate students' performance based on their pretest and posttest results in the three identified learning competencies, the study used a mean range interpretation scale. The students' level of critical thinking skills in Araling Panlipunan – Economics was determined solely based on the computed mean scores and their corresponding descriptive equivalents.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Table 2. Scoring Procedure and Mean-range Interpretation

Score	Mean Range	Descriptive Rating	Interpretation
9-10	8.21 – 10.00	Outstanding	A high percentage of students demonstrated mastery and strong critical thinking skills by correctly answering 90% to 100% of the items.
7-8	6.41 – 8.20	Very Good	A significant number of students exhibited proficiency, correctly answering 70% to 89% of the items.
5-6	4.61 – 6.40	Satisfactory	Some students demonstrated a basic level of understanding, correctly answering 50% to 69% of the items.
3-4	2.81 – 4.60	Fairly Satisfactory	Several students had trouble with the material, correctly answering only 30% to 49% of the items.
1-2	1.00 – 2.80	Did Not Meet Expectations	A notable number of students had considerable difficulty, answering fewer than 30% of the items correctly.

Data Collection and Ethical Considerations

Data collection was organized into preparation, instruction and assessment, analysis, and guide development. The researcher sought permission from the school principal through a formal letter and met with students to explain the research procedures and their rights. Students completed paper-and-pen assessments. The pretest preceded the use of Socratic questioning; the posttest followed the instructional activities. A subsequent focus group discussion gathered students' experiences.

During instruction, guided discussions, situational questions, real-life examples, and open-ended what, why, and how questions encouraged learners to explain their ideas and support their responses. Activities addressed national development indicators, citizens' contributions to development, and the roles of agriculture, fishing, and forestry. The researcher compiled and analyzed the assessment results and qualitative responses, then used the findings to develop the enhanced teaching guide. The guide is presented as the study output rather than as a separately evaluated intervention.

Data Analysis

Frequencies, percentages, means, and standard deviations summarized pretest and posttest performance. Paired-sample t-tests compared performance within the class at the .05 significance level. The inferential table also reports effect sizes and the study's interpretation bands. Quantitative results describe competency-test performance; the one-group design limits attribution of the changes to the strategy alone.

Focus group data were transcribed and examined thematically. The researcher reviewed transcripts, generated initial codes, clustered recurring patterns, reviewed and refined themes, and named the resulting themes. The qualitative analysis concerned students' perceptions, participation, communication, curiosity, confidence, and challenges. Participant statements are retained in their original language and are treated as reported experiences rather than independent evidence of every claimed behavioral or cognitive outcome.

Operational Meanings

Critical thinking is the ability to carefully analyze, evaluate, interpret, and make reasoned judgments based on evidence and logical reasoning rather than assumptions or opinions, which involves questioning information, examining different perspectives, and making informed decisions.

Enhancement refers to the proposed or recommended output developed based on the study's results and findings, which aims to improve the existing teaching and learning process by making it more effective, efficient, and responsive to students' needs.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Learning competencies refer to the specific, measurable skills, knowledge, abilities, or values students are expected to demonstrate after completing a lesson or course, emphasizing learners' expected performance and outcomes rather than the content the teacher delivers.

Socratic questioning is a structured, purposeful questioning strategy based on Socrates' method that encourages students to clarify ideas, examine assumptions, analyze evidence, and justify their reasoning. In this study, it is the instructional intervention integrated into Araling Panlipunan 9 – Economics lessons.

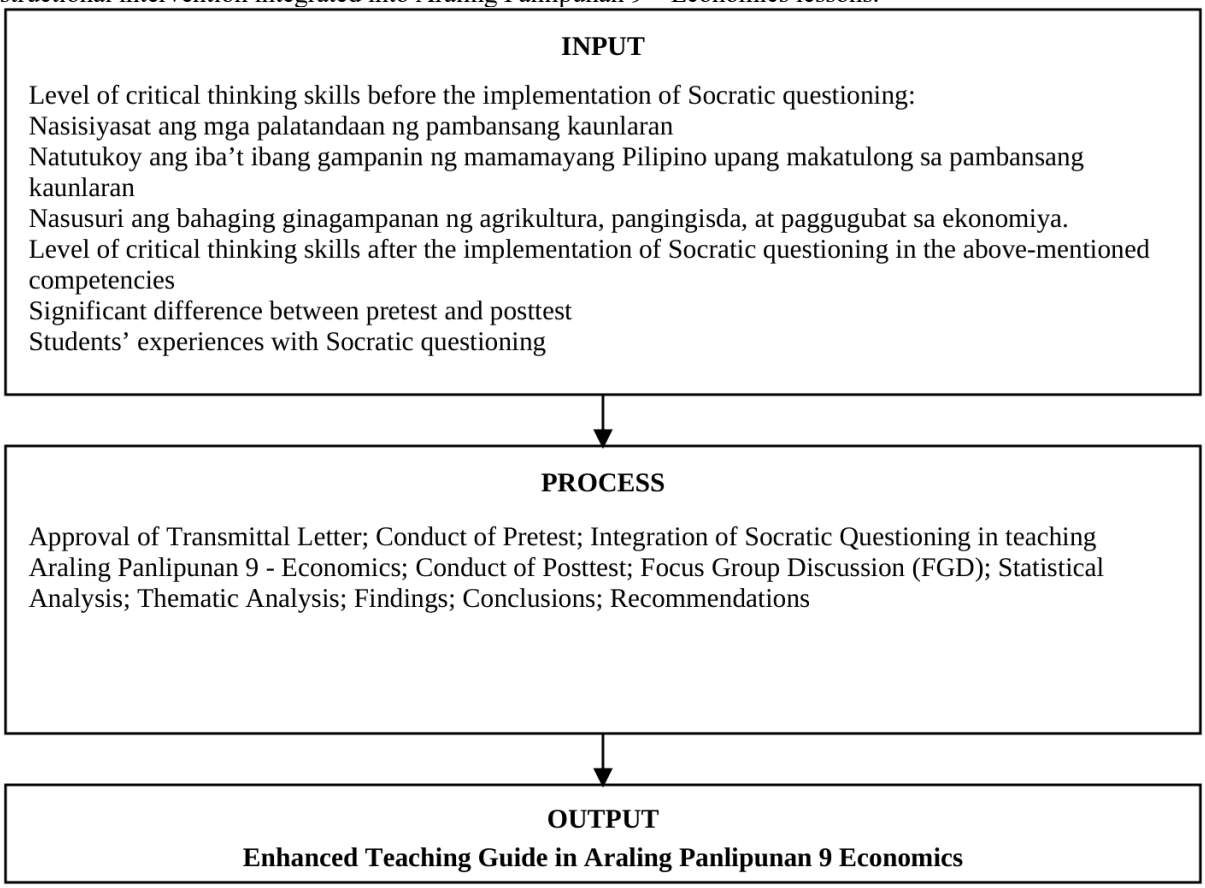

Figure 3. Flow of the Research Study

Results and Discussion

The quantitative results are organized by competency and assessment occasion. Individual score-category distributions and group-mean interpretations are distinct. The qualitative findings then describe participants' perceptions and engagement, including both positive experiences and difficulties with follow-up questions.

Pretest Performance

The first competency had a mean of 5.29 (Satisfactory) and SD of 1.57. Twenty-one learners (50.00%) were Satisfactory, nine (21.43%) Very Good, nine (21.43%) Fairly Satisfactory, and three (7.14%) Did Not Meet Expectations. None was Outstanding. The distribution supported further instruction in interpreting development indicators and explaining how they relate to economic and social conditions.

Table 3. Pretest: Nasisiyasat ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran

Score Range	f	%	Category
9-10	0	0.00	Outstanding
7-8	9	21.43	Very Good

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Score Range	f	%	Category
5-6	21	50.00	Satisfactory
3-4	9	21.43	Fairly Satisfactory
1-2	3	7.14	Did Not Meet Expectations
Total	42	100.00	
Mean	5.29		Satisfactory
Standard Deviation	1.57		

Note: 8.21-10.00 Outstanding; 6.41-8.20 Very Good; 4.61-6.40 Satisfactory; 2.81-4.60 Fairly Satisfactory; 1.00-2.80 Did Not Meet Expectations. The mean is interpreted using these categories.

The second competency had a mean of 6.93 (Very Good) and SD of 1.39. Twenty learners (47.62%) were Very Good and six (14.29%) Outstanding. Fifteen (35.71%) were Satisfactory and one (2.38%) Fairly Satisfactory. None was in the lowest category. This was the strongest pretest domain, although the 16 learners below Very Good still indicated a need for support in explaining citizens' contributions to development.

Table 4. Pretest: Natutukoy ang iba't ibang gampanin ng mamamayang Pilipino upang makatulong sa pambansang kaunlaran

Score Range	f	%	Category
9-10	6	14.29	Outstanding
7-8	20	47.62	Very Good
5-6	15	35.71	Satisfactory
3-4	1	2.38	Fairly Satisfactory
1-2	0	0.00	Did Not Meet Expectations
Total	42	100.00	
Mean	6.93		Very Good
Standard Deviation	1.39		

Note: 8.21-10.00 Outstanding; 6.41-8.20 Very Good; 4.61-6.40 Satisfactory; 2.81-4.60 Fairly Satisfactory; 1.00-2.80 Did Not Meet Expectations. The mean is interpreted using these categories.

The third competency had a mean of 5.10 (Satisfactory) and SD of 1.25. Twenty-two learners (52.38%) were Satisfactory, fourteen (33.33%) Fairly Satisfactory, and six (14.29%) Very Good. None was Outstanding or in the lowest category. These results supported further investigation of relationships among agriculture, fishing, forestry, employment, food production, and development.

Table 5. Pretest: Nasusuri ang bahaging ginagampanan ng agrikultura, pangingisda, at paggugubat sa ekonomiya

Score Range	f	%	Category
9-10	0	0.00	Outstanding
7-8	6	14.29	Very Good
5-6	22	52.38	Satisfactory
3-4	14	33.33	Fairly Satisfactory
1-2	0	0	Did Not Meet Expectations
Total	42	100.00	
Mean	5.10		Satisfactory
Standard Deviation	1.25		

Note: 8.21-10.00 Outstanding; 6.41-8.20 Very Good; 4.61-6.40 Satisfactory; 2.81-4.60 Fairly Satisfactory; 1.00-2.80 Did Not Meet Expectations. The mean is interpreted using these categories.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Posttest Performance

The first competency increased from 5.29 to 6.64 (Very Good), with SD of 1.51. Nineteen learners (45.24%) were Very Good, sixteen (38.10%) Satisfactory, three (7.14%) Outstanding, and four (9.52%) Fairly Satisfactory. None remained in the lowest category. The distribution indicates higher assessed performance while retaining a need for deeper analysis and further support.

Table 6. Posttest: Nasisiyasat ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran

Score Range	f	%	Category
9-10	3	7.14	Outstanding
7-8	19	45.24	Very Good
5-6	16	38.10	Satisfactory
3-4	4	9.52	Fairly Satisfactory
1-2	0	0.00	Did Not Meet Expectations
Total	42	100.00	
Mean	6.64		Very Good
Standard Deviation	1.51		

Note: 8.21-10.00 Outstanding; 6.41-8.20 Very Good; 4.61-6.40 Satisfactory; 2.81-4.60 Fairly Satisfactory; 1.00-2.80 Did Not Meet Expectations. The mean is interpreted using these categories.

The second competency increased from 6.93 to 7.71, remaining Very Good, with SD of 1.45. Twenty-one learners (50.00%) were Very Good, thirteen (30.95%) Outstanding, and eight (19.05%) Satisfactory. No learner was in either of the two lower categories. The proportion in Very Good or Outstanding was 80.95%; the eight Satisfactory learners still warranted guided explanation and contextualized practice.

Table 7. Posttest: Natutukoy ang iba't ibang gampanin ng mamamayang Pilipino upang makatulong sa pambansang kaunlaran

Score Range	f	%	Category
9-10	13	30.95	Outstanding
7-8	21	50.00	Very Good
5-6	8	19.05	Satisfactory
3-4	0	0.00	Fairly Satisfactory
1-2	0	0.00	Did Not Meet Expectations
Total	42	100.00	
Mean	7.71		Very Good
Standard Deviation	1.45		

Note: 8.21-10.00 Outstanding; 6.41-8.20 Very Good; 4.61-6.40 Satisfactory; 2.81-4.60 Fairly Satisfactory; 1.00-2.80 Did Not Meet Expectations. The mean is interpreted using these categories.

The third competency increased from 5.10 to 6.55 (Very Good), with SD of 1.68. Twenty learners (47.62%) were Very Good, fifteen (35.71%) Satisfactory, and four (9.52%) Outstanding. Two (4.76%) were Fairly Satisfactory and one (2.38%) Did Not Meet Expectations. These three learners' results supported continued scaffolding and concrete examples despite the higher group mean.

Table 8. Posttest: Nasusuri ang bahaging ginagampanan ng agrikultura, pangingisda, at paggugubat sa ekonomiya

Score Range	f	%	Category
9-10	4	9.52	Outstanding

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Score Range	f	%	Category
7-8	20	47.62	Very Good
5-6	15	35.71	Satisfactory
3-4	2	4.76	Fairly Satisfactory
1-2	1	2.38	Did Not Meet Expectations
Total	42	100.00	
Mean	6.55		Very Good
Standard Deviation	1.68		

Note: 8.21-10.00 Outstanding; 6.41-8.20 Very Good; 4.61-6.40 Satisfactory; 2.81-4.60 Fairly Satisfactory; 1.00-2.80 Did Not Meet Expectations. The mean is interpreted using these categories.

Pretest–Posttest Comparisons

All three reported paired-sample tests were significant at .05. Table 9 presents the source statistics and decisions. The reported differences were 1.35 for national development indicators, 0.78 for citizens' roles, and 1.45 for agriculture, fishing, and forestry. The corresponding t-values were 5.02, 3.38, and 4.85, with $p < .001$, $p = .002$, and $p < .001$. All three reported effect sizes fall in the medium band under the study's interpretation guide.

Table 9, Part A. Reported Paired-sample Test Statistics

Competency	Pretest Mean	Posttest Mean	Mean Difference	t-value	p-value
Nasisiyasat ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran	5.29	6.64	1.35	5.02	<.001*
Natutukoy ang iba't ibang gampanin ng mamamayang Pilipino upang makatulong sa pambansang kaunlaran	6.93	7.71	0.78	3.38	0.002*
Nasusuri ang bahaging ginagampanan ng agrikultura, pangingisda, at paggugubat sa ekonomiya	5.10	6.55	1.45	4.85	<.001*

Table 9, Part B. Effect Sizes, Decisions, and Interpretations

Competency	Effect Size	Decision	Interpretation
Nasisiyasat ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran	0.775	Reject Ho	There is a significant difference
Natutukoy ang iba't ibang gampanin ng mamamayang Pilipino upang makatulong sa pambansang kaunlaran	0.521	Reject Ho	There is a significant difference
Nasusuri ang bahaging ginagampanan ng agrikultura, pangingisda, at paggugubat sa ekonomiya	0.748	Reject Ho	There is a significant difference

Note: * $p < 0.05$ indicates a significant difference. Effect sizes based on Cohen's d are interpreted as follows: 0.20-0.49 indicates a small effect, 0.50-0.79 indicates a medium effect, 0.80-1.29 indicates a large effect, and 1.30 and above indicates a very large effect.

The first and third competencies moved from Satisfactory to Very Good group means. The second competency began and ended at Very Good, with a smaller mean gain but a larger proportion of learners in its two highest categories after instruction. The reported effect size was greatest for the first competency (0.775), followed by the third (0.748) and second (0.521). These are within-group findings; they do not independently establish a causal effect or generalization beyond this class.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Guided questioning offered opportunities to clarify ideas, examine assumptions, evaluate evidence, and connect economic indicators with familiar conditions. Paul and Elder (2008) discuss these processes as central to Socratic questioning. Yang (2005) and Hsu (2022) provide related accounts of questioning and reflective prompts supporting critical thinking. These studies offer context for interpretation, while the present data concern the supplied assessment and students' accounts.

Students' Experiences with Socratic Questioning

The focus group analysis identified experiences concerning understanding, critical thinking, decision-making, participation, communication, curiosity, confidence, and coping with difficulty. The reported thematic account combines these experiences under the sections below. The tables preserve the supplied student codes and original statements, including Filipino and English expressions. They are not translated or rewritten as formal academic prose.

Critical Thinking and Understanding

Participants contrasted teacher explanation with thinking through questions, reconsidering answers, and examining evidence. Some described pausing before responding, seeking information, and considering different perspectives. Student 36 also described Socratic questioning as an "integrative tool" linking teacher–student interaction and decision-making. These accounts describe perceived learning processes and complement the higher assessment means.

Table 10. Participant Statements: Critical Thinking and Understanding

Participant	Original Statement
Student 5	"Ahmmm, para sakin lang, Ma'am ang lecture method ay guro lamang ang nageexplain samantalang ang Socratic questioning ay nahahasa ang aming isipan sa mga katanungan".
Student 27	"Ang Socratic questioning ay mas malaki ang tulong kaysa lecture method dahil sa pamamagitan ng mga tanong na mapapaisip sa mga sagot at may realizations pagkatapos".
Student 12	"Nakatuon ang Socratic questioning sa aktibong pag-iisip ng mga estudyante na mas mapalalim ang pag-unawa".
Student 27	"Oo, Ma'am sa pamamagitan ng Socratic questioning, ahmmm…mas mapalawak at maintindihan natin nang maayos ang konsepto sa Economics."
Student 2	"Nakatutulong ang Socratic questioning dahil nahihikayat akong mag-isip nang mas malalim at suriin ang aking mga sagot."
Student 34	"Nakatulong ito, Ma'am na mas mahasa pa ang aking pag-iisip at pag-validate ng mga impormasyon na mas makatutulong sa nakararami."
Student 37	"Nakatutulong ito upang lumago ang aming critical thinking skills, Ma'am at makapag-isip nang maayos na may basehan at hindi padalos-dalos."
Student 1	"Nakatutulong sa akin ang Socratic questioning na magtanong nang mas malalim at ma-explore ang iba't ibang anggulo."
Student 36	"Yes, it helped me analyze situations, give more reasons, and be more open to different perspectives, Ma'am."
Student 28	Oo, minsan sinusuri ko muna ang sitwasyon bago ako magbigay ng dahilan para klaro at pulido."
Student 10	"Oo, Ma'am, kahit minsan mahirap pero natutuhan ko gamit ang Socratic questioning na mas mapalalim pa ang aking pag-unawa, pagpapaliwanag nang maayos na hindi lamang puro opinyon."
Student 5	"Sa time na we deeply think about the topic and the reason is we have interest on the topic, and also there's time that we knew the answer, but we're struggling to express it, but our teacher always encouraged us not to be afraid in raising our thoughts."
Student 11	"Ang mga tanong mo, Ma'am, ang nag-udyok sa akin na suriin ang aking mga ideya at mag-isip nang mas malalim."
Student 18	"Sa pamamagitan ng mga tanong na nagsisimula sa paano at bakit na mas nakakahasa sa aking isipan."
Student 11	Oo, may mga pagkakataon na pinag-isipan ko muna ang aking sagot upang masiguro ang katumpakan at lalim ng aking pag-unawa bago sumagot."

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Participant	Original Statement
Student 20	"Oo, rin sagot ko, Ma'am dahil pag may hindi ako masyadong pamilyar napapaisip ako ng magiging sagot na angkop sa tanong."
Student 25	"May pagkakataon din ako na napapaisip nang husto bago sumagot dahil baka hindi tama ang aking maging sagot."
Student 38	"Minsan ay nagtatanong ako sa kaklase ko o nagreresearch, Ma'am."
Student 31	"May time na napapaisip ako nang husto bago sumagot para sigurado na tama ang aking isasagot sa tanong."

Decision-making and Reasoning

Participants described supporting opinions with reasons, considering consequences, and applying questions to choices such as spending or saving. Their accounts link Economics learning with familiar decisions. These are self-reported applications rather than independently observed outcomes outside class.

Table 11. Participant Statements: Decision-making and Reasoning

Participant	Original Statement
Student 28	"Natutuhan kong magpaliwanag nang maayos na hindi lang puro opinyon, Ma'am na mas napalalim pa ang aking pag-unawa sa paksa."
Student 38	"Oo, Ma'am halimbawa, kapag pipili ako kung bibili o mag-iipon ng pera, iniisip ko muna ang mga dahilan at posibleng epekto ng aking desisyon."
Student 2	"Nakatulong ito dahil natutuhan kong pag-isipan nang mabuti ang aking desisyon at magbigay ng opinyon na may sapat na dahilan at ebidensya."
Student 11	"Yung makapagbigay ng opinyon na hindi puro haka-haka or makapagpahayag ng rason na maayos."
Student 41	"Ginamit ko ang aking natutuhan upang makatulong sa kapwa ko kabataan at ginamit ko ang aking natutuhan para mag-isip nang malalim sa mga problema sa buhay at para makagawa nang mas makatwirang solusyon."

Participation, Curiosity, and Interest

Participants associated questioning with more active involvement, asking and answering questions, and connecting concepts with daily experiences. They referred to fuel prices, transport costs, household allowances, supply and demand, and GDP and GNP. Some continued seeking clarification after discussion. These responses also show areas of uncertainty, so interest and curiosity did not mean complete understanding.

Table 12. Participant Statements: Participation, Curiosity, and Interest

Participant	Original Statement
Student 11	"Ang Socratic questioning ay nakaaapekto sa pakikilahok sa klase, dahil nakatutulong ito upang mas mapalawak ang aming isipan."
Student 37	"Nakaapekto ito sa aming pakikilahok sa klase dahil nakatulong ito upang lumago ang aming critical thinking skills at mag-isip kami kung paano ito sagutin nang may connection sa tanong."
Student 36	"Socratic questioning, Ma'am, stimulates my brain and makes me think more deeply about the question and enhances my critical thinking skills."
Student 12	"Nakakaenhance ito sa aming pag-iisip at mas nagiging aktibo kami sa klase."
Student 25	"Mas naunawaan ko ang talakayan."
Student 18	"Nakatutulong na mapaunlad ang aming kaalaman."
Student 25	"Mas naging aktibo ako sa pagsasagot at pagtatanong dahil mas naintindihan ko ang talakayan."
Student 2	"Nagiging aktibo ako, Ma'am sa pagsasagot dahil hindi ito boring na question."
Student 33	"Nahihikayat akong mag-isip nang maigi sa mga tanong, Ma'am."
Student 27	"Oo, sa pamamagitan ng pagsagot at pagtatanong, natutulungan tayo nitong madagdagan ang ating kaalaman sa mga aralin."

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Participant	Original Statement
Student 36	"Yes, Ma'am it nudges my brain to be more active and think more deeply."
Student 2	"Oo, Ma'am dahil napapaisip ako nang malalim tulad na lamang ng nangyari sa ating bansa." He added, "….tulad na lamang po sa pagtaas ng presyo sa gasolina, dahil sa nangyari sa ibang bansa apektado tayo. Nagtaas din ang pamasahe sa mga pedicab at tinitipid ko ang aking baon para magkasya."
Student 11	"Opo, Ma'am nakatulong ito dahil hinahamon nito ang aking pag-iisip at ginagawa akong maging aktibo sa pag-analisa ng mga konsepto at aplikasyon nito sa tunay na buhay."
Student 26	"Oo, Ma'am nakatulong sap ag-analyze at magtanong ng mga bukas na tanong at paghihikayat sa pag-iisip at pag-usisa tungkol sa konsepto ng Economics."
Student 26	"Halimbawa yung tinanong mo noon, Ma'am kung ano ang magagawa natin na makatulong sa panahon ng krisis."
Student 36	"It connects the questions with real-life situations and problems which make it more interesting, Ma'am."
Student 25	"Minsan pag may nakalimutan, Ma'am."
Student 37	"Minsan, kung may mga impormasyon pa akong gustong malaman."
Student 27	"Oo, upang mas madagdagan pa ang aming kaalaman."
Student 38	"Oo, Ma'am para pandagdag impormasyon at kaalaman."
Student 9	"Minsan kung may sagot na hindi malinaw sa akin. Sa interaksyon ng Supply at Demand. Yung sa solving, minsan nagtatanong ko sa kaklase ko para maliwanagan sa proseso."
Student 4	"Ang tungkol sa GDP at GNP, Ma'am dahil minsan nalilito ako sa dalawa."

Communication, Collaboration, and Confidence

Some learners felt more comfortable sharing ideas, exchanging interpretations, and listening to classmates. Others described hesitation, fear of incorrect answers, nervousness, or a mental block. Both types of account are retained. Students' experiences therefore support a qualified interpretation: guided questioning created opportunities for participation, but emotional comfort varied.

Table 13. Participant Statements: Communication, Collaboration, and Confidence

Participant	Original Statement
Student 2	"Nakatulong upang mas maging komportable ako sa pagpapahayag ng aking opinyon dahil mas nahasa ang aking kakayahang mag-isip."
Student 11	"Oo, Ma'am dahil pinahintulutan ang malayang pagtalakay ng ideya."
Student 36	"It does help me more comfortable with expressing my ideas and opinions on a certain question or situation."
Student 31	"Yes, nakatutulong ito, Ma'am dahil guided kami ng tanong at mas napapahayag naming ang aming opinyon nang malinaw at para maunawaan."
Student 20	"Hindi, dahil minsan hindi ko alam kung tama ba ang aking sagot."
Student 29	"Minsan oo, minsan hindi, dahil nag-aalinlangan ako kung tama o hindi ang sagot."
Student 37	"Kinakabahan ako dahil baka mali ang sagot."
Student 25	"Minsan kinakabahan dahil baka hindi tumpak ang sagot."
Student 39	"Kinakabahan dahil minsan namemental block ako."
Student 20	"Mas nagiging produktibo ang pakikipagbahagi ng ideya dahil bukas sa opinyon at ideya, Ma'am."
Student 11	"Pinahusay ang kritikal na pag-iisip at nagiging makabuluhan ang usapan."
Student 26	"Ang Socratic questioning ay nakaaapekto sa pakikipag-usap o diskusyon sa pamamagitan ng panghihikayat sa kagrupo na mag-isip nang malalim tungkol sa paksa."
Student 31	"Nakaaapekto ang Socratic questioning sa pakikipag-usap sa aking kaklase lalo na pag may group activity dahil mas naging makabuluhan ang palitan namin ng ideya."
Student 36	"It helped me to think more critically, analyze, and collaborate whenever there are group activities."
Student 37	"Oo, nakikinig kami para madagdagan ang aming kaalaman, Ma'am."

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Participant	Original Statement
Student 35	"Oo, Ma'am dahil mayroon din namang makuha o malaman na mga impormasyon mula sa kanila."
Student 42	"Yes, dahil minsan hindi ako sure sa aking ideya kaya nakikinig ako para malinawan."
Student 4	"Mas nasisiyahan ako pag nagpapalitan ng ideya sa klase."

Challenges and Coping Strategies

Learners reported that difficult and follow-up questions could produce pressure, nervousness, and sweating, alongside interest and challenge. Coping included attending to confusing questions, seeking help from teachers and classmates, and explaining answers more carefully. These accounts informed the need to balance intellectual challenge with thinking time and supportive feedback.

Table 14. Participant Statements: Challenges and Coping Strategies

Participant	Original Statement
Student 40	"Nahihirapan ako minsan sa pagsagot ng mga mahihirap na tanong ngunit, ahmm…..kinakabahan at namamawis, Ma'am, pero minsan nakakachallenge dahil gumagana ang aking isipan."
Student 25	"Minsan kinakabahan dahil baka hindi tumpak ang sagot."
Student 2	"Nakakaramdam ako ng kaba ngunit mas nangingibabaw sa akin ang pagiging handa at hamon na ipaliwanag pa nang mas maayos ang sagot."
Student 9	"Sa pag-understand sometimes but due to the follow-up questions, it makes it easier."
Student 11	"Interesado at naeengganyo pero minsan pressured."
Student 36	"It makes me feel more confident in answering the questions since it was right after the discussion."
Student 40	"Kinakabahan at namamawis pero minsan nakakachallenge dahil gumagana ang aking isipan."
Student 2	"Mas nangingibabaw sa akin ang pagiging handa at hamon na ipaliwanag pa nang mas maayos ang sagot."
Student 9	"Understand it better huwag ibalewala ang confusing questions."
Student 27	"Magtatanong sa guro o sa mga kaklase na may malalim na kaalaman."

Integration and Instructional Implications

The quantitative and qualitative findings point to complementary aspects of learning. Higher posttest means indicate improved performance on the three competency assessments. Participants' accounts describe questioning, explanation, reflection, and interaction as features of their experiences. However, these sources of evidence are not interchangeable: an account of increased confidence does not establish a measured confidence score, and an improved competency-test score does not by itself establish lasting critical-thinking transfer.

The accounts of collaborative discussion are consistent with the learning opportunities described by Lee et al. (2014), while students' expressions of voice and free discussion relate to Hart and Smith (2024). Paul and Elder (2008) and Yang, Newby, and Bill (2005) are discussed in connection with reasoning through questions. These literature links help interpret the reported experiences without treating all participants as having identical responses.
The challenges are also important to instructional design. Cooper (2018) and Sahamid (2016) are discussed in relation to anxiety, uncertainty, and fear of incorrect answers. Providing time to think, acknowledging attempts, using clarifying prompts, and encouraging peer help are consistent with the participants' accounts. The guide therefore combines probing questions with structured activities and opportunities to explain ideas. The one-group design, the use of an adapted competency test, and the self-reported qualitative experiences limit conclusions about causation and broader or long-term outcomes.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Output of the Study

Enhanced Teaching Guide in Araling Panlipunan 9 Economics

The findings informed a teaching guide covering the three Economics competencies assessed in the study. All three posttest means were higher, while some learners remained Satisfactory or below in the first and third competencies. The guide uses structured questions, concrete examples, and group activities to support further explanation and analysis rather than assuming universal mastery.

Participants described deeper reflection and more active exchange of ideas, but some also reported nervousness and difficulty responding to follow-up questions. The proposed guide connects questioning with familiar economic situations, collaborative tasks, and opportunities for reflection. The complete supplied lesson plans follow as the proposed output; their activities and blank reflection fields are not presented as independently verified accomplishments.

Teaching guides matter because they give teachers and students structure, direction, and support, making lessons more organized, meaningful, and effective. Guided approaches, such as Socratic questioning, encourage students to actively build knowledge through questioning, leading to deeper understanding rather than passive memorization (Walter, 2006). This approach supports critical thinking and allows students to engage more deeply with concepts (Payette, 2017). The study also noted that Socratic-based instructional guidance encourages active learning and helps students regulate their thinking, strengthening both academic performance and higher-order thinking skills (Hu, 2023). This adaptable educational approach encourages students to take greater responsibility for their own learning, but it needs improvement to be more effective.

The enhanced teaching and learning guide is based on findings and conclusions on integrating Socratic questioning into the selected Araling Panlipunan 9 – Economics learning competencies for Quarter 4. These competencies are: 1. Nasisiyasat ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran; 2. Natutukoy ang iba't ibang gampanin ng mamamayang Pilipino upang makatulong sa pambansang kaunlaran; and 3. Nasusuri ang bahaging ginagampanan ng agrikultura, pangingisda, at paggugubat sa ekonomiya?

The teaching guide includes more stimulating questions that encourage students to think deeply and participate actively in discussions. These questions challenge learners' understanding, promote critical thinking, and help them connect new ideas with prior knowledge. As a result, students analyze concepts more effectively, explain their reasoning, and engage meaningfully in classroom activities. This approach also supports communication skills, reasoning, and independent thinking, making learning more effective and student-centered.

Konsepto at Palatandaan ng Pambansang Kaunlaran

Table 15. Daily Lesson Plan: School and Teacher Information

Paaralan	JIMALALUD NHS	Antas/Baitang	GRADE 9
Guro	LENY AN D. ESTOCONING	Asignatura	ARAL. PAN.

Prepared by: LENY AN D. ESTOCONING — TEACHER I

Table 16. Complete Lesson Plan: Konsepto at Palatandaan ng Pambansang Kaunlaran

Teaching Guide
A. Pamantayang Pangnilalaman Ang mag-aaral ay may pag-unawa sa mga sektor ng ekonomiya at mga patakarang pangekonomiya nito sa harap ng mga hamon at pwersa tungo sa pambansang pagsulong at pagunlad.
B. Pamantayan sa Pagganap Ang mag-aaral ay aktibong nakikibahagi sa maayos na pagpapatupad at pagpapabuti ng mga sektor ng ekonomiya at mga patakarang pangekonomiya nito tungo sa pambansang pagsulong at pag-unlad.
C. Mga Kasanayan sa Pagkatuto (MELC – BASED) Nasisiyasat ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran. (AP9MSP - IVb – 2)

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide

1. MGA LAYUNIN
Pagkatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang:

Pangkaisipan
Natutukoy at naipaliliwanag ang iba't ibang gampanin ng mamamayang Pilipino sa pagtatamo ng pambansang kaunlaran.

Pangkasanayan
Nakabubuo ng konkretong plano kung paano makapag-aambag bilang mag-aaral sa pag-unlad ng bansa.

Pandamdamin
Napahahalagahan ang sama-samang pagkilos at pakikilahok sa mga gawaing pangkaunlaran.

2. NILALAMAN / PAKSA
KONSEPTO AT PALATANDAAN NG PAMBANSANG KAUNLARAN

3. KAGAMITANG PANTURO

A. Sanggunian

1. Mga Pahina sa Kagamitang Pang-Mag-aaral
Modyul para sa Mag-aaral, pahina 4-8: Konsepto at Palatandaan ng Pambansang Kaunlaran

2. Karagdagang Kagamitan mula sa portal ng Learning Resource
ARALING PANLIPUNAN 9 Ikaapat na Markahan – Modyul 1: Konsepto at Palatandaan ng Pambansang Kaunlaran

B. Iba pang Kagamitang Panturo
larawan, manila paper, pentel pen, meta cards, laptop, speaker

4. PAMAMARAAN

A. Balik-aral sa nakaraang aralin at/o pagsisimula ng bagong aralin
(Bago magsisimula, ang guro ay magbibigay muna ng mga paalala hinggil sa "classroom policies" bago simulan ang pagbabalik-aral.)
Mga Paalala:
1. Iwasan ang pakikipag-usap sa katabi habang tinatalakay ang paksang aralin.
2. Itaas ang kamay kung gustong magtanong o sumagot.
3. Maging aktibo sa pakikinig at pagsagot sa mga katanungan.
4. Makilahok sa mga pangkatang gawain.
5. Pagnakataas ang kamay ng guro ang ibig sabihin ay tumahimik ang lahat.
PAGBABALIK ARAL:
"PAGSULYAP SA NAKARAAN"
Panuto: Ang guro ay magbabalik-tanaw sa nakaraang aralin sa pamamagitan ng pagtatanong.
(PAGPAPAHAYAG NG LAYUNIN SA BAGONG ARALIN)

B. Paghahabi sa layunin ng aralin
PAGGANYAK: "COLLABORATIVE ACTIVITY"
Panuto: Ang klase ay papangkatin sa anim. Susuriin ang mga larawan at iuri ito sa angkop sa talahanayan na ididikit sa pisara.
Mga Larawan:
Sasagutin ng mga mag-aaral ang tanong:
Matapos ninyong suriin ang mga larawan, masasabi ba ninyong sapat na ang pagkakaroon ng likas na yaman, yamang tao, kapital, at teknolohiya upang maging maunlad ang isang bansa? Ano pa ang mahalagang salik na dapat isaalang-alang?

Likas na Yaman	Yamang Tao	Kapital	Teknolohiya at Inobasyon

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide

C. Pag-uugnay ng mga halimbawa sa bagong aralin

Pamprosesong Katanungan sa Pagganyak:

1. Paano nagkakaugnay ang likas na yaman, tao, kapital, at teknolohiya sa pag-unlad ng isang bansa?
2. Ano ang maaaring mangyari kung mawawala ang isa sa apat na salik?
3. Bakit kailangang magtulungan ang apat na salik upang makamit ang pambansang pag-unlad?
4. Sa inyong palagay, alin sa apat na salik ang may pinakamalaking ambag sa pag-unlad ng isang bansa? Bakit?
5. Sang-ayon ba kayo na kahit maraming likas na yaman ang isang bansa, maaari pa rin itong manatiling mahirap? Pangatuwiranan.
6. Maaari bang magkaroon ng pagsulong ngunit walang tunay na pag-unlad? Ipaliwanag gamit ang mga larawang inyong sinuri.
7. Kung ikaw ang mamumuno sa bansa, alin sa apat na salik ang uunahin mo upang mapaunlad ang Pilipinas? Ipaliwanang.

D. Pagtalakay ng bagong konsepto at paglalahad ng bagong kasanayan #1

PAGTATALAKAY:

PALATANDAAN NG PAG-UNLAD

Sa puntong ito ay natutuhan mo na ang pag - unlad ng isang bansa ay tumutukoy sa pagkakaroon ng maayos at mainam na pamumuhay ng mga mamamayan. Walang tiyak na kahulugan ito subalit may mga tanda, tulad ng nabanggit sa unang bahagi, na maaari nating gamitin upang masabi na maunlad ang isang bansa. Maaari kayang magkaroon ng pagsulong kahit walang pag-unlad? Maraming bansa sa kasalukuyan, tulad ng China at Malaysia, ang sinasabing progresibo. Maraming modernong gusali ang naitatayo sa mga nasabing bansa. Maraming mga korporasyon ang kumikita nang malaki subalit karamihan sa mga ito ay pagmamay-ari at pinamamahalaan ng mga dayuhang mamumuhunan. Sa katunayan, sa kauna-unahang pagkakataon ay naiulat ng United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) na noong 2012 ay mas malaki ang bilang ng mga dayuhang mamumuhunan (FDI) sa mga papaunlad na bansa kompara sa mauunlad na bansa.

Ano-ano ang mga salik na maaaring makatulong sa pagsulong?

1. Likas na Yaman. Malaki ang naitutulong ng mga likas na yaman sa pagsulong ng ekonomiya, lalong-lalo na ang mga yamang-lupa, tubig, kagubatan, at mineral. Subalit hindi kasiguraduhan ang mga likas na yaman sa mabilis na pagsulong ng isang bansa.

Gabay na Tanong sa Pagtatalakay:

1. Bakit mahalaga ang mga likas na yaman sa pag-unlad ng ekonomiya?
2. Ano ang maaaring mangyari kung hindi maayos ang paggamit ng ating likas na yaman?
3. Sang-ayon ka ba sa pahayag na, “Kapag mayaman sa likas na yaman ang isang bansa, tiyak na maunld ito.” Bakit oo o bakit hindi?
4. Paano maaapektuhan ang susunod na henerasyon kung hindi natin pangangalagaan ang ating likas na yaman?
5. Sa iyong palagay, alin ang mas mahalaga, ang pagkakaroon ng maraming likas na yaman o ng pagkakaroon ng mga mamamayang marunong gamitin at pangalagaan ito? Bakit?

2. Yamang-Tao. Isa ring mahalagang salik na tinitingnan sa pagsulong ng ekonomiya ang lakas-paggawa. Mas maraming output ang nalilikha sa isang bansa kung maalam at may kakayahan ng mga manggagawa nito.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide
Gabay na Tanong sa Pagtatalakay: 1. Bakit sinasabing mahalagang salik ang yamang-tao sa pagsulong ng ekonomiya? 2. Bakit mas maraming produkto at serbisyo ng nalilikha kung mahusay ang mga manggagawa? 3. Paano nakatutulong ang edukasyon at pagsasanay s pagpapabuti ng yamang-tao? 4. Ano ang maaaring maging dahilan kung bakit hindi lahat ng edukadong tao ay nagiging produktibong manggagawa? 5. Paano makatutulong ang pamahalaan sa pagpapabuti ng kalidad ng yamang-tao? 3. Kapital. Sinasabing lubhang mahalaga ang kapital sa pagpapalago ng ekonomiya ng isang bansa. Sa tulong ng mga kapital tulad ng mga makina sa mga pagawaan ay nakalilikha ng mas maraming produkto at serbisyo. Gabay na Tanong sa Pagtatalakay: 1. Ano ang tinutukoy na kapital sa ekonomiya?
2. Paano nakatutulong ang mga makina at kagamitan sa paggawa ng mga produkto at serbisyo? 3. Maaari bang maging kapaki-pakinabang ang kapital kung walang manggagawang marunong gumamit nito? Bakit? 4. Kung ikaw ang may-ari ng isang pabrika at limitado ang iyong puhunan, paano mo gagamitin ang iyong kapital upang mapataas ang produksyon at mapabuti ang kabuhayan ng iyong mga manggagawa. Ipaliwanag ang iyong desisyon. 4. Teknolohiya at Inobasyon. Sa pamamagitan ng mga salik na ito, nagagamit nang mas episyente ang iba pang pinagkukunang-yaman upang mas maparami ang mga nalilikhang produkto at serbisyo. Gabay na Tanong sa Pagtatalakay: 1. Paano nakatutulong ang teknolohiya at inobasyon sa paglikha ng mas maraming produkto at serbisyo? 2. Bakit nagiging mas episyente ang paggamit ng mga pinagkukunang-yaman dahil sa teknolohiya? 3. Sapat na ba ang pagkakaroon ng makabagong teknolohiya upang makamit ang tunay na pag-unlad? Ipaliwanag.
4. Paano maaapektuhan ang ekonomiya kung mabagal ang paggamit ng mga makabagong teknolohiya at inobasyon? Sa kabuuan, masasabing ang pagsulong ay isa lamang sa mga aspekto ng pag-unlad. Sa pagsulong, sinusukat ang halaga ng mga produkto at serbisyong nalikha sa loob ng isang panahon. Sa pagsukat nito, ginagamit ang Gross Domestic Product (GDP), Gross National Product (GNP), GDP/ GNP per capita at real GDP/ GNP. Maliban sa paggamit ng GDP at GNP, ginagamit ang Human Development Index bilang isa sa mga panukat sa antas ng pag-unlad ng isang bansa.
Ang Human Development Index (HDI) ay tumutukoy sa pangkalahatang sukat ng kakayahan ng isang bansa na matugunan ang mahahalagang aspekto ng kaunlarang pantao: kalusugan, edukasyon at antas ng pamumuhay. Ang Talatuntunan ng Kaunlarang Pantao o Human Development Index (HDI) ay isang talatuntunan o indeks na ginagamit upang sukatin o iranggo ang mga bansa ayon sa antas ng kaunlarang panlipunan at ekonomiya ng isang bansa at karaniwang nagpapahiwatig kung ang isang bansa ay maunlad, umuunlad, o kulang sa pag-unlad. Ang HDI ay binubuo ng: 1. Indeks ng inaasahang panahon ng buhay 2. Indeks ng edukasyon 3. Indeks ng Sahod
Kahalagahan ng HDI. Ang HDI ay nilikha upang bigyang-diin na ang mga tao at ang kanilang kakayahan ang dapat na pinakapangunahing pamantayan sa pagsukat ng pag-unlad ng isang bansa, hindi lang ang pagsulong ng ekonomiya nito. Ang Human Development Report ay pinasimulan ni Mahbub ul Haq noong 1990. Ayon sa kaniya, ang pangunahing hangarin ng pag-unlad ay palawakin ang pamimilian (choices) ng mga tao sa pagtugon sa kanilang mga pangangailangan. Ang Human Development Report Office (HRDO) ng United Nations Development Programme (UNDP) ay gumagamit ng mga karagdagang palatandaan upang masukat ang hindi pagkakapantay-pantay (Inequality-adjusted HDI), kahirapan (Multidimensional Poverty Index) at gender disparity (Gender Inequality Index). Ang Inequality-adjusted HDI ay ginagamit upang matukoy kung paano ipinamamahagi ang kita, kalusugan, at edukasyon sa mga mamamayan ng isang bansa. Ang Multidimensional Poverty Index naman ay ginagamit upang matukoy ang paulit-ulit na pagkakait sa mga sambahayan at indibidwal ng kalusugan, edukasyon at antas ng pamumuhay samantalang ang Gender Development Index ang sumusukat sa puwang o gap sa pagitan ng mga lalaki at babae. Ang pagbibigay pansin sa kaunlarang pantao ay lubhang mahalaga sa paghahanap ng pamamaraan upang mas mapabuti pa ang kalagayan ng mga tao. Ang human development ay hindi nakapako sa iisang konsepto lamang.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide
Bagkus, habang nagbabago ang mundo ay patuloy ring nagbabago ang pamamaraan at konseptong nakapaloob dito. Tanging ang katotohanang ang pagunlad ay tunay na nasusukat lamang sa pamamagitan ng epekto nito sa pamumuhay ng mga tao.
Gabay na Tanong sa Pagtatalakay: 1. Bakit mahalagang isama ang kalusugan, edukasyon, at antas ng pamumuhay sa pagsukat ng pag-unlad ng isang bansa? 2. Paano nakatutulong ang HDI sa pagtukoy kung tunay na maunlad ang isang bansa? 3. Sapat na ba ang mataas na sahod upang sabihing maganda ang kalidad ng buhay ng mga mamamayan? Ipaliwanag. 4. Sa iyong palagay, bakit sinabi ni Mahbub ul Haq na ang tunay na pag-unlad ay hindi lamang nasusukat sa paglago ng ekonomiya kundi sa pagpapalawak ng pagkakataon at kakayahan ng mga tao?
E. Paglinang sa Kabihasaan (Tungo sa Formative Assessment) PANGKATANG GAWAIN: "AKO ATANG KAUNLARAN" Panuto: Papangkatin ang klase sa anim (6). Bawat pangkat ay aatasang gumanap bilang Sangguniang Bayan ng isang barangay. Sitwasyon: Napili kayo bilang pinuno ng inyong barangay. May pondo ang inyong barangay para sa isang proyekto lamang. Kailangang pumili ang inyong grupo ng proyektong higit na makatutulong sa pag-unlad ng komunidad. Mga Pagpipilian: Magpatayo ng Health Center Magpagawa ng Silid-Aralan Bumili ng Makinaryang Pang-Agrikultura Maglunsad ng Skills Training Program Magtanim at magpanumbalik ng Kagubatan Magbigay ng Libreng Internet at Computer Hub Gawain ng Pangkat: 1. Piliin ang isang proyekto 2. Ipaliwanag kung paano ito makatutulong sa pag-unlad ng inyong komunidad? 3. Tukuyin kung aling salik ng pagsulong ang higit na pinauunlad ng inyong proyekto: Likas na Yaman Yamang Tao Kapital Teknolohiya at Inobasyon 4. Iugnay ang proyekto sa Human Development Index (HDI)
Pagkatapos ng presentasyon ng bawat pangkat, itanong ng guro ang mga sumusunod: 1. Bakit ito ang napili ninyong produkto? 2. Ano ang ebidensiyang makatutulong sa pag-unlad ng inyong komunidad? 3. Kung limitado ang pondo, bakit ito ang dapat unahin kaysa sa ibang proyekto? 4. Paano kung iba ang proyekto na napili ng ibang pangkat? Maaari rin ba itong maging mas epektibo? Bakit? 5. Ano ang maaaring mangyari sa inyong komunidad kung hindi maisasakatuparan ang proyektong ito? 6. Sa inyong palagay, sapat na bang magkaroon lamang ng maraming proyekto upang masabing maunlad ang isang komunidad? Ano pa ang dapat isaalang-alang?
F. Paglalapat ng aralin sa pang-araw-araw na buhay Tanong: Kung ikaw ang Pangulo ng Pilipinas at nais mong mapataas ang Human Development Index ng bansa, alin sa tatlong aspekto ng HDI (kalusugan, edukasyon, antas ng pamumuhay) ang iyong bibigyang prayoridad? Ipaliwanag kung bakit at paano ito makatutulong sa tunay na pag-unlad ng bansa? Posibleng Sagot: Kung ako ang magiging Pangulo ng Pilipinas, bibigyang-priyoridad ko ang edukasyon dahil ito ang susi sa pagkakaroon ng maayos na trabaho, mas mataas na kita, at mas magandang kalidad ng buhay. Sa pamamagitan nito, tataas ang Human Development Index at magiging mas maunlad ang bansa.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide

G. Paglalahat ng Aralin

Tandaan!

Ang pag-unlad ay isang aktibo at progresibong proseso mula sa mababang antas tungo sa mas mataas na antas ng pamumuhay. Ang pagsulong ay bunga ng proseso ng pag-unlad. Ang pagsulong ay nakikita at nasusukat gamit ang Gross Domestic Product (GDP), Gross National Product (GNP), at GDP/GNP per capita. Ang Human Development Index ay ginagamit din bilang panukat ng antas ng pag-unlad ng isang bansa. May mga salik na nakatutulong sa pagsulong ng ekonomiya, tulad ng likas na yaman, yamang tao, kapital, teknolohiya, at inobasyon. Kailangan ng sama-samang pagkilos ng lahat ng mamamayan upang makamit ang pambansang kaunlaran.

H. Pagtataya ng Aralin

Test I. IDENTIFICATION

Panuto: Piliin sa loob ng kahon ang salitang katambal sa bawat bilang at isulat ang iyong sagot sa papel.

1. Bunga ng proseso na nagpapakita ng pagbabago ng ekonomiya.
2. Tumutukoy sa paggamit ng mga makabagong teknolohiya, pangkalahatang pagbuti ng antas ng pamumuhay.
3. Pagbabago mula sa mababa tungo sa mataas ng pamumuhay o kabuoang proseso.
4. Nag-ulat noong 2012 na mas malaki ang bilang ng mga dayuhang mamumuhunan (FDI) sa mga papaunlad na bansa kaysa sa mauunlad na bansa.
5. Isa sa mga salik na maaaring makatulong sa pagsulong ng ekonomiya ng isang bansa.
6. Micro, small, and medium enterprises
7. Isa sa mga bahaging ginagampanan ng mga mamamayan sa pagkamit ng pambansang kaunlaran.
8. Naging pangulo noong Hunyo 30, 2016 at unang pangulo mula sa Mindanao na may planong pang ekonomiyang tinaguriang “Build, Build, Build Program.”.
9. Ilarawan ang mga proyektong pang-ekonomiya ng administrasyon ni Pangulong Duterte sa Pilipinas.
10. Ginagamit upang masukat ang kakayahan ng isang bansa na matugunan ang mahahalagang aspekto ng kaunlarang pantao.

8-Point Economic Agenda	**Pagsulong**	**likas na yaman**
Human Development Index	**Pag-unlad**	
kaunlarang pangkabuhayan	**MSMEs**	
pagbabayad ng tamang buwis	**Rodrigo R. Duterte**	
UNCTAD (United Nations Conference On Trade And Development)		

I. Karagdagang gawain para sa TAKDANG-ARALIN at remediation

Gawain: “Suriin ang Iyong Komunidad”

Panuto: Obserbahan ang inyong barangay o komunidad. Pumili ng isang (1) halimbawa na nagpapakita ng pag-unlad o nangangailangan pa ng pag-unlad. Pagkatapos, sagutin ang mga sumusunod na tanong sa iyong kuwderno.

1. Ano ang napansing kalagayan sa inyong komunidad?
2. Aling aspekto ng HDI ang may kaugnayan dito?
3. Bakit mo ito napili?
4. Bilang isang mag-aaral, ano ang maaari mong gawin upang makatulong sa pag-unlad ng inyong komunidad?

Pamantayan:

Nilalaman - 7
Paglalapat ng Konsepto - 5
Malinaw na Paliwanag - 5
Kaayusan ng Pagsulat - 3
KABUUAN - 20

5. PANGWAKAS NA GAWAIN

Panapos na panalangin.

6. PAGNINILAY

A. Kabuuang bilang ng mag-aaral

B. Bilang ng mag-aaral na kumuha ng pasulit

C. Bilang ng mag-aaral na nakakuha ng 75% sa pagtataya

D. Bilang ng mag-aaral na nangangailangan ng iba pang gawain para sa remediation

E. Nakatulong ba ang remedial? Bilang ng mag-aaral na nakaunawa sa aralin

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide
F. Alin sa mga istratehiyang pagtuturo ang nakatulong ng lubos? Paano ito nakatulong?

Mga Gampanin ng Mamamayang Pilipino sa Pambansang Kaunlaran

Table 17. Daily Lesson Plan: School and Teacher Information

Paaralan	JIMALALUD NHS	Antas/Baitang	GRADE 9
Guro	LENY AN D. ESTOCONING	Asignatura	ARAL. PAN.

Prepared by: LENY AN D. ESTOCONING — TEACHER I

Table 18. Complete Lesson Plan: Mga Gampanin ng Mamamayang Pilipino sa Pambansang Kaunlaran

Teaching Guide
A. Pamantayang Pangnilalaman Ang mag-aaral ay may pag-unawa sa mga sektor ng ekonomiya at mga patakarang pangekonomiya nito sa harap ng mga hamon at pwersa tungo sa pambansang pagsulong at pagunlad.
B. Pamantayan sa Pagganap Ang mag-aaral ay aktibong nakikibahagi sa maayos na pagpapatupad at pagpapabuti ng mga sektor ng ekonomiya at mga patakarang pangekonomiya nito tungo sa pambansang pagsulong at pag-unlad.
C. Mga Kasanayan sa Pagkatuto (MELC – BASED) Natutukoy ang iba't ibang gampanin ng mamamayang Pilipino upang makatulong sa pambansang kaunlaran. (AP9MSP - IVb – 3)
1. MGA LAYUNIN Pagkatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang:
Pangkaisipan Natutukoy at naipaliliwanag ang iba't ibang gampanin ng mamamayang Pilipino sa pagtatamo ng pambansang kaunlaran.
Pangkasanayan Nakabubuo ng konkretong plano kung paano makapag-aambag bilang mag-aaral sa pag-unlad ng bansa.
Pandamdamin Napahahalagahan ang sama-samang pagkilos at pakikilahok sa mga gawaing pangkaunlaran.
2. NILALAMAN / PAKSA SAMA-SAMANG PAGKILOS PARA SA PAMBANSANG KAUNLARAN
3. KAGAMITANG PANTURO
D. Sanggunian
1. Mga Pahina sa Kagamitang Pang-Mag-aaral Modyul para sa Mag-aaral, pahina 4-8: Sama-samang Pagkilos para sa Pambansang Kaunlaran
2. Karagdagang Kagamitan mula sa portal ng Learning Resource ARALING PANLIPUNAN 9 Ikaapat na Markahan – Modyul 2: Sama-samang Pagkilos para sa Pambansang Kaunlaran
E. Iba pang Kagamitang Panturo larawan, manila paper, pentel pen, meta cards, laptop, speaker
IV. PAMAMARAAN
A. Balik-aral sa nakaraang aralin at/o pagsisimula ng bagong aralin (Bago magsisimula, ang guro ay magbibigay muna ng mga paalala hinggil sa "classroom policies" bago simulan ang pagbabalik-aral.) Mga Paalala: 1. Iwasan ang pakikipag-usap sa katabi habang tinatalakay ang paksang aralin. 2. Itaas ang kamay kung gustong magtanong o sumagot. 3. Maging aktibo sa pakikinig at pagsagot sa mga katanungan. 4. Makilahok sa mga pangkatang gawain. 5. Pagnakataas ang kamay ng guro ang ibig sabihin ay tumahimik ang lahat. PAGBABALIK ARAL: "PAGSULYAP SA NAKARAAN" Panuto: Ang guro ay magbabalik-tanaw sa nakaraang aralin sa pamamagitan ng pagtatanong. (PAGPAPAHAYAG NG LAYUNIN SA BAGONG ARALIN)

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide

B. Paghahabi sa layunin ng aralin

PAGGANYAK: "KUNG WALANG PAKIALAM"

Panuto: Suriin ang mga larawan at sagutin ang mga katanungan.

Sasagutin ng mga mag-aaral ang tanong:

Aling komunidad ang mas mabilis na uunlad? Bakit?

C. Pag-uugnay ng mga halimbawa sa bagong aralin

Pamprosesong Katanungan sa Pagganyak:

6. Ano ang napapansin ninyo sa mga larawan. Paghambingin.
7. Bakit kaya marumi ang naunang lugar? Sino kaya ang may pananagutan dito?
8. Sa inyong palagay, sapat ba ang pamahalaan lamang ang may responsibilidad sa pagpapanatili ng kaayusan ng komunidad? Bakit?
9. Paano makaaapekto ang simpleng pagtutulungan ng mga mamamayan sa pag-unlad ng buong bansa?
10. Bilang isang mag-aaral, paano ka makatutulong upang maging katulad ng ikalawang larawan ang iyong komunidad?

D. Pagtalakay ng bagong konsepto at paglalahad ng bagong kasanayan #1

PAGTATALAKAY:

Ang kaunlaran ng isang bansa ay hindi magagawa ng iilan lamang. Ito ay sama-samang pagkilos upang makamit ang mithiin.

Mga estratehiya na makatutulong sa pag-unlad ng bansa:

1. MAPANAGUTAN

Tamang pagbabayad ng buwis. Ang pagkakaroon ng kultura ng tamang pagbabayad ng buwis ay makakatulong upang magkaroon ang pamahalaan ng sapat na halagang magagamit para sa mga serbisyong panlipunan tulad ng libreng edukasyon, murang programang pangkalusugan, at iba pa.

Makialam. Ang mali ay labanan, ang tama ay ipaglaban. Paglaban sa anomalya at korapsyon, maliit man o malaki, sa lahat ng aspekto ng lipunan at pamamahala. Mahalagang itaguyod ng mga mamamayan ang kultura ng pagiging tapat sa pribado at sa publiko. Hindi katanggap-tanggap ang pananahimik at pagsasawalang-kibo ng mamamayan sa mga maling nagaganap sa loob ng bahay, sa komunidad, sa paaralan, sa pamahalaan, at sa trabaho.

Gabay na Tanong sa Pagtatalakay:

1. Ano ang kaugnayan ng pagbabayad ng buwis sa pag-unlad ng bansa?
2. Tama bang isipin na ang paglaban sa korapsyon ay trabaho lamang ng mga opisyal ng gobyerno?
3. Ano ang maaaring mangyari kung karamihan sa mga mamamayan ay hindi nagbabayad ng buwis?
4. Anong ebidensya ang nagpapakita na ang korapsyon ay nakaaapekto sa pag-unlad ng bansa?
5. Ano ang maaaring mangyari sa bansa kung lahat ng mamamayan ay magiging mapanagutan?

2. MAABILIDAD

Bumuo o sumali sa kooperatiba. Ang pagiging kasapi ng kooperatiba ay isang paraan upang magkaroon ng pagkakataon ang bawat isa na maging kasapi sa paglikha ng yaman ng bansa. Ang kooperatiba ay ang pagsasama-sama ng puhunan ng mga kasapi upang magtayo ng negosyo na ang makikinabang at tatangkilik ay mga kasapi rin. Ang kanilang kita ay sa pamamagitan ng pagkakaroon ng dibidendo o hati sa kita batay sa bahagi sa kooperatiba. Ang nagpapatakbo ng kooperatiba ay mga kasapi ring naniniwala sa sama-samang pag-unlad.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide
Pagnenegosyo. Hindi dapat manatiling manggagawa lamang ang Pilipino. Dapat nating sikapin na maging negosyante upang tunay na kontrolado ng Pilipino ang kabuhayan ng bansa at hindi ng mga dayuhan. Gabay na Tanong sa Pagtatalakay: 1. Ano ang layunin ng isang kooperatiba? 2. Paano nakatutulong ang pagnenegosyo sa ekonomiya? 3. Bakit mahalaga ang kooperatiba sa isang komunidad? 4. Paano nakalilikha ng trabaho ang isang maliit na negosyo?
5. Ano kaya ang mangyayari kung mas maraming Pilipino ang magiging negosyante kaysa manggagawa? 3. MAKABANSA Pakikilahok sa pamamahala ng bansa. Ang aktibong pakikilahok sa pamamahala ng barangay, gobyernong lokal, at pambansang pamahalaan upang maisulong ang mga adhikain at pangangailangan ng mga Pilipino ay kailangang gawin ng bawat mamamayan upang umunlad ang bansa. Pagtangkilik sa mga produktong Pilipino. Ang yaman ng bansa ay nawawala tuwing tinatangkilik natin ang dayuhang produkto. Dapat nating tangkilikin ang mga produktong Pilipino. Gabay na Tanong sa Pagtatalakay: 1. Ano ang kahalagahan ng pakikilahok sa pamamahala? 2. Paano nakatutulong ang pagtangkilik sa local na produkto sa ating ekonomiya? 3. Ano ang magiging epekto kung puro imported na produkto ang bibilhin ng mga Pilipino? 4. Paano maipapakita ng isang mag-aaral ang pagiging makabansa kahit hindi pa siya botante? 4. MAALAM
Tamang pagboto. Ugaliing pag-aralan ang mga programang pangkaunlaran ng mga kandidato bago pumili ng iboboto. Dapat din nating suriin ang mga isyung pangkaunlaran ng ating bansa upang masuri kung sinong kandidato ang may malalim na kaalaman sa mga ito. Pagpapatupad at pakikilahok sa mga proyektong pangkaunlaran sa komunidad. Ang pag-unlad ay hindi magaganap kung ang pamahalaan lamang ang kikilos. Maaaring manguna ang mga mamamayan sa pagbuo at pagpapatupad ng mga programang pangkaunlaran. Dapat ay magkaroon tayo ng malasakit sa ating komunidad upang makabuo at makapagpatupad ng mga proyektong magpapaunlad sa ating komunidad. Gabay na Tanong sa Pagtatalakay: 1. Bakit mahalagang pag-aralan ang mga kandidato bago bumoto? 2. Sapat na bang sikat ang kandidato para siya ang iboto? Bakit? 3. Kung ikaw ang SK Chairperson, anong proyekto ang ilulunsad mo upang makatulong sa inyong barangay? 4. Bilang isang mag-aaral, paano ka makikilahok sa mga gawaing pangkomunidad?
5. Ano ang magiging epekto sa bansa kung ang lahat ng mamamayan ay magiging maalam sa kanilang mga desisyon? Synthesis: 1. Sa apat na katangian—Mapanagutan, Maabilidad, Makabansa, at Maalam—alin ang pinakamahalaga sa iyo? Ipaliwanag ang sagot. 2. Ano ang ugnayan ng apat na estratehiyang ito sa pambansang kaunlaran? 3. Bilang mag-aaral, alin sa apat ang pinakamadali mong maisasabuhay? Paano? 4. Kung bawat Pilipino ay magiging mapanagutan, maabilidad, makabansa, at maalam, ano ang magiging mukha ng Pilipinas sa loob ng sampung taon? Ipaliwanag.
E. Paglinang sa Kabihasaan (Tungo sa Formative Assessment) PANGKATANG GAWAIN “AKO AT ANG KAUNLARAN” Panuto: Hahatiin ang klase sa apat na pangkat. Bawat pangkat ay bibigyan ng sitwasyon at sasagutin ito sa pamamagitan ng maayos na pagpapaliwanag. 1. May kaklase kang mas pinipili ang pagbili ng pekeng imported na produkto kaysa sa lokal na produkto. Ano ang masasabi mo? 2. Nakita mong may katiwalian sa barangay. Ano ang nararapat gawin? 3. May pagkakataong sumali sa clean-up drive ngunit kakaunti lamang ang sasama. Sasali ka ba? Bakit? 4. Paano makatutulong ang isang mag-aaral sa pambansang kaunlaran kahit wala pang trabaho? Mga gabay na tanong ng bawat pangkat: Ano ang problema sa sitwasyon?

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide
Ano ang maaaring maging epekto nito sa bansa? Ano ang iba't ibang posibleng solusyon? Aling solusyon ang pinakamainam at bakit? Paano ito maisabuhay bilang mag-aaral?
F. Paglalapat ng aralin sa pang-araw-araw na buhay Tanong: Kung bibigyan ka ng pagkakataong maging lider ng inyong paaralan sa loob ng isang araw, anong proyekto ang ilulunsad mo upang makatulong sa komunidad at bakit? Posibleng Sagot: Maglulunsad ako ng proyektong Clean and Green Community Drive upang sama-samang linisin ang paaralan at komunidad dahil nakatutulong ito sa kalinisan, kalusugan, at pagkakaisa ng mga mamamayan.
G. Paglalahat ng Aralin Tandaan! Hindi uunlad ang isang bansa kung hindi tutulong ang mga mamamayan nito. Bawat isa ay may gampanin sa pag-unlad ng bansa. Maaaring ang pagbibigay ng kontribusyon sa pag-unlad ng bansa ay sa pamamagitan ng pansariling pagsisikap o sama-samang pagtutulungan. Ang paglaya sa kakapusan ng bawat isa ay isang paraan na maaaring gawin ng isang indibidwal sa pamamagitan ng matalinong pamamahala ng pananalapi. Kailangan ng sama-samang pagkilos ng lahat ng mamamayan.
H. Pagtataya ng Aralin PAGSUSULIT. Multiple Choice Panuto: Basahing mabuti ang bawat aytem at bilugan ang titik ng iyong sagot. 1. Matapos makaipon sa pagtatrabaho sa abroad, si James ay minabuti niyang magnegosyo na lamang dito sa Pilipinas. Nagsimula siya ng isang maliit na pagawaan ng handicraft na may 3 tauhan. Sa paanong paraan nakatulong si James sa paglutas ng suliraning pang-ekonomiya ng bansa? A. Nakapagkilala siya ng bagong produkto. B. Nakalikha siya ng karagdagang oportunidad sa trabaho C. Nakapagbigay siya ng karagdagang kita sa kaniyang pamilya D. Maaaring maging produkto ang kaniyang oras dito sa bansa 2. Pangunahing tungkulin ng pamahalaan ang pagtiyak ng kaayusan sa mga gawaing pang-ekonomiya. Paano ito tutuparin ng ating pamahalaan? A. Magtakda ng mga regulasyon at batas. B. Maglagay ng mga pulis na magbabantay. C. Maging alerto sa mga kaganapan sa bansa. D. Magtalaga ng mga tagapangasiwa sa pamilihan.
3. Ang pagkakaroon ng kultura ng tamang pagbabayad ng buwis ay makatutulong upang magkaroon ang pamahalaan ng sapat na halagang magagamit para sa mga serbisyong panlipunan tulad ng libreng edukasyon, murang programang pangkalusugan, at iba pa. Ang pahayag ay isang halimbawa ng pagiging_____. A. Mapanagutan C. Makabansa B. Maabilidad D. Maalam 4. Dapat nating suriin ang mga isyung pangkaunlaran ng ating bansa upang masuri kung sino ang kandidatong may malalim na kabatiran sa mga ito? Ang pahayag ay isang halimbawa ng pagiging _____. A. Mapanagutan C. Makabansa B. Maabilidad D. Maalam 5. Ang pagiging kasapi ng kooperatiba ay isang paraan upang magkaroon ng pagkakataon ang bawat isa na maging kasapi sa paglikha ng yaman ng bansa. Ang ganitong konsepto ay nagpapakita ng pagiging _____. A. Mapanagutan C. Makabansa B. Maabilidad D. Maalam
6. Hindi dapat manatiling manggagawa lamang ang Pilipino. Dapat nating sikapin na maging negosyante upang tunay na makontrol ng Pilipino ang kabuhayan ng bansa at hindi ng mga dayuhan. Ang pahayag ay nagpapamalas ng pagiging _____. A. Mapanagutan C. Makabansa B. Maabilidad D. Maalam 7. Ang paglaban sa anomalya at korapsyon ay maliit man o malaki sa lahat ng aspekto ng lipunan at pamamahala. Mahalagang itaguyod ng mga mamamayan ang kultura ng pagiging tapat sa buhay. Ito ay nagpapahayag ng pagiging _____.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide
A. Mapanagutan C. Makabansa B. Maabilidad D. Maalam 8. Ang yaman ng bansa ay nawawala tuwing tinatangkilik natin ang mga produktong dayuhan. Dapat nating tangkilikin ang mga produktong Pilipino. Ito ay nagpapahayag ng pagiging _____. A. Mapanagutan C. Makabansa B. Maabilidad D. Maalam 9. Dapat ay magkaroon tayo ng malasakit sa ating komunidad upang makabuo at makapagpatupad ng mga proyektong magpapaunlad. Ang pahayag ay nagpapamalas ng pagiging _____. A. Mapanagutan C. Makabansa
B. Maabilidad D. Maalam 10. Bilang isang mag-aaral, ano ang maaari mong gawin upang makatulong sa kaunlaran ng bansa? A. Maging mulat sa isyung lipunan B. Makilahok sa clean and green program C. Tangkilikin ang mga produktong pinoy D. Lahat ng nabanggit
I. Karagdagang gawain para sa TAKDANG-ARALIN at remediation Panuto: Mag-interbyu ng isang miyembro ng inyong pamilya gamit ang tanong sa ibaba. Isulat ang sarili mong repleksiyon sa iyong kuwaderno. Tanong sa Interbyu: Ano ang isang simpleng paraan na ginagawa mo upang makatulong sa pag-unlad ng ating komunidad o bansa?
V. PANGWAKAS NA GAWAIN Panapos na panalangin.
VI. PAGNINILAY
A. Kabuuang bilang ng mag-aaral
B. Bilang ng mag-aaral na kumuha ng pasulit
C. Bilang ng mag-aaral na nakakuha ng 75% sa pagtataya
D. Bilang ng mag-aaral na nangangailangan ng iba pang gawain para sa remediation
E. Nakatulong ba ang remedial? Bilang ng mag-aaral na nakaunawa sa aralin
F. Alin sa mga istratehiyang pagtuturo ang nakatulong ng lubos? Paano ito nakatulong?

Sektor ng Agrikultura

Table 19. Daily Lesson Plan: School and Teacher Information

Paaralan	JIMALALUD NHS	Antas/Baitang	GRADE 9
Guro	LENY AN D. ESTOCONING	Asignatura	ARAL. PAN.

Prepared by: LENY AN D. ESTOCONING — TEACHER I

Table 20. Complete Lesson Plan: Sektor ng Agrikultura

Teaching Guide
A. Pamantayang Pangnilalaman Ang mag-aaral ay may pag-unawa sa mga sektor ng ekonomiya at mga patakarang pang-ekonomiya nito sa harap ng mga hamon at pwersa tungo sa pambansang pagsulong at pag-unlad.
B. Pamantayan sa Pagganap Ang mag-aaral ay aktibong nakikibahagi sa maayos na pagpapatupad at pagpapabuti ng mga sektor ng ekonomiya at mga patakarang pangekonomiya nito tungo sa pambansang pagsulong at pag-unlad.
C. Mga Kasanayan sa Pagkatuto (MELC – BASED) Nasusuri ang bahaging ginagampanan ng agrikultura, pangingisda, at paggugubat sa ekonomiya. (AP9MSP - IVb – 6)
I. MGA LAYUNIN Pagkatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang:
Pangkaisipan Nasusuri ang bahaging ginagampanan ng agrikultura, pangingisda, at paggugubat sa ekonomiya.
Pangkasanayan Naisasalarawan ang ugnayan ng iba’t ibang sektor ng agrikultura sa pamamagitan ng interaktibong kalakalan.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide

Pandamdamin
Nahihinuha ang kahalagahan ng sektor ng agrikultura sa ekonomiya ng bansa.

II. NILALAMAN / PAKSA
SEKTOR NG AGRIKULTURA

III. KAGAMITANG PANTURO

A. Sanggunian

1. Mga Pahina sa Kagamitang Pang-Mag-aaral
Modyul para sa Mag-aaral, pahina 3-6: SEKTOR NG AGRIKULTURA

2. Karagdagang Kagamitan mula sa portal ng Learning Resource
ARALING PANLIPUNAN 9 Ikaapat na Markahan – Modyul 2: Sektor ng Agrikultura
https://puzzel.org/en/jigsaw/play?p=-OKEgB1RspSVr4aFcj04
https://rsso08.psa.gov.ph/content/livestock-and-poultry-situation-report-second-semester-2024

B. Iba pang Kagamitang Panturo
Play money, Strip of papers, Laptop, Speaker

IV. PAMAMARAAN

A. Balik-aral sa nakaraang aralin at/o pagsisimula ng bagong aralin
(Bago magsisimula, ang guro ay magbibigay muna ng mga paalala hinggil sa "classroom policies" bago simulan ang pagbabalik-aral.)
Mga Paalala:
1. Iwasan ang pakikipag-usap sa katabi habang tinatalakay ang paksang aralin.
2. Itaas ang kamay kung gustong magtanong o sumagot.
3. Maging aktibo sa pakikinig at pagsagot sa mga katanungan.
4. Makilahok sa mga pangkatang gawain.
5. Pagnakataas ang kamay ng guro ang ibig sabihin ay tumahimik ang lahat.
PAGBABALIK ARAL:
"PAGSULYAP SA NAKARAAN"
Panuto: Ang guro ay magbabalik-tanaw sa nakaraang aralin sa pamamagitan ng mga tanong.
(PAGPAPAHAYAG NG LAYUNIN SA BAGONG ARALIN)

B. Paghahabi sa layunin ng aralin
PAGGANYAK: "E-JIGSAW PUZZLE"
Gamit ang cellphone ng mga mag-aaral, bubuuin ang larawang hindi nakaayos.
Paunahan sa pagbuo. Ang unang matatapos ang panalo at makakatanggap ng puntos.
Link: https://puzzel.org/en/jigsaw/play?p=-OKEgB1RspSVr4aFcj04
QR Code:

C. Pag-uugnay ng mga halimbawa sa bagong aralin
Pamprosesong Katanungan sa Pagganyak:
1. Pamilyar ba kayo sa mga larawan?
2. Ilarawan isa-isa ang mga imahe.
3. Paano ito nakaaapekto sa ating pamumuhay?
4. Ano-ano ang tungkuling ginagampanan ng bawat sektor?

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide

D. Pagtalakay ng bagong konsepto at paglalahad ng bagong kasanayan #1

PAGTATALAKAY:

SEKTOR NG AGRIKULTURA

Ang Agrikultura ay isang agham sining at gawain ng pagpoprodyus ng pagkain at hilaw na mga produkto, pagtatanim, at pag-aalaga ng hayop na tumutugon sa pangangailangan ng tao. Malaking bahagi ng ekonomiya ay nakadepende sa sektor ng agrikultura. Sinasabing ito ang nagtataguyod sa malaking bahagdan ng ekonomiya dahil ang lahat ng sektor ay umaasa sa agrikultura upang matugunan ang pangangailangan sa pagkain at mga hilaw na sangkap na kailangan sa produksiyon.

Nahahati ang sektor ng agrikultura sa paghahalaman (farming), paghahayupan (livestock), pangingisda (fishery), at paggugubat (forestry).

1. Paghahalaman

Ito ay tumutukoy sa pagtatanim at pag-aalaga ng mga halaman para sa pagkain o iba pang gamit.

Halimbawa ng mga produkto ng paghahalaman ay palay, mais, gulay, at prutas. Kasama rin dito ang produksiyon ng gulay, halamang-gubat, at halamang mayaman sa hibla (fiber). Gayundin ang mani, kamoteng kahoy, kamote, bawang, sibuyas, kamatis, repolyo, talong, at kalamansi.

2. Paghahayupan

Nakatuon sa pag-aalaga ng mga hayop para sa mga pangkabuhayang kapakinabangan nito.

Halimbawa ng produkto: karne, hibla at leather, at maaaring katulong sa mabibigat na gawain

Nahahati ito sa dalawang kategorya:

A. Livestock - Ito ay tumutukoy sa pag-aalaga ng mga malalaking hayop tulad ng baka, kalabaw, kambing, atbp. Karaniwang ginagamit sila para sa kanilang karne, gatas, at iba pang produktong nagmumula sa mga hayop.

B. Poultry - Ito ay tumutukoy sa pag-aalaga ng mga manok, pato, gansa.

3. Pangingisda

Ito ay tumutukoy sa paghuhuli ng mga isda at iba pang mga produkto ng dagat tulad ng hipon, talaba.

Uri ng Pangingisda

1. Komersiyal na Pangingisda - pangingisda sa anumang bahagi ng tubig kung saan ang gamit ng bangka ay may bigat na higit sa tatlong tonelada at dumarayo sa mahigit 7 kilometrong layo sa baybayin.

2. Lokal na Pangingisda - pangingisda sa pandagat na inland waters, gamit ang bangkang pangingisda na tatlong tonelada o mas maliit pa.

3. Aquaculture - kontroladong produksiyon ng isda at yamang-tubig tulad ng talaba, tahong at seaweeds.

4. Paggugubat

Ito ay tumutukoy sa pangangalaga at pag-aalaga sa mga kagubatan para sa iba't ibang gamit.

Halimbawa na produkto: troso, papel o karton, uling

KAHALAGAHAN NG AGRIKULTURA

Pinagmumulan ng pagkain

Pinagmumulan ng kitang panlabas

Pinagkukunan ng hilaw na material

Pangunahing hanapbuhay ng mga mamamayan

Ang sobrang manggagawa ng agrikultura ay napupunta sa sektor ng industriya at paglilingkod

Gabay na Tanong sa Pagtatalakay:

1. Sa iyong palagay, sapat ba ang naitutulong o pagtugon ng sektor ng agrikultura sa mga pangangailangan ng maraming Pilipino? Bakit?

2. Bakit mahalagang sektor ng ekonomiya ang agrikultura?

3. Paano nakatutulong ang sektor ng agrikultura sa pag-unlad ng bansa?

4. Bakit kailangang bigyan ng suporta ang bawat sektor ng agrikultura sa bansa?

5. Paano napapanatili ang balanse ng kalikasan sa pamamagitan ng responsableng paggugubat?

E. Paglinang sa Kabihasaan (Tungo sa Formative Assessment)

PANGKATANG GAWAIN: MARKET CHALLENGE

Panuto: Hahatiin ang klase sa apat na pangkat. Bawat pangkat ay kumakatawan sa isang sektor ng agrikultura. Ang bawat pangkat ay bibigyan ng papel na naglalaman ng listahan ng kanilang negosyo at ng mga kinakailangang produkto para sa kanilang kabuhayan.

Ang bawat pangkat ay kailangang magbenta at bumili ng produkto mula sa ibang pangkat gamit ang sarili nilang pera.

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide
Bibigyan din ang bawat grupo ng play money bilang bayad. Pagkatapos ng laro, tatanungin ng guro ang bawat grupo kung ano ang kanilang binili at kung bakit.
F. Paglalapat ng aralin sa pang-araw-araw na buhay Tanong: Paano nakatutulong ang sektor ng agrikultura sa pamumuhay ng mga tao sa komunidad? Nakatutulong ang agrikultura sa pang-araw-araw na pamumuhay ng mga tao sa pamamagitan ng pagbibigay ng pagkain, hanapbuhay, at hilaw na materyales para sa iba't ibang industriya. Ito rin ay nag-aambag sa ekonomiya at nagsisiguro ng sapat na suplay ng mga produkto para sa pangangailangan ng lipunan.
G. Paglalahat ng Aralin Tandaan! Maraming kapakinabangan ang agrikultura mula sa iba't ibang subsektor nito. Nagagawa nitong bigyang-pansin ang mga bagay sa ating kapaligiran upang mapakinabangan ng tao. Mula sa kalikasan, nakabubuo ito ng isang bagong produkto na magagamit ng tao. Batid natin na ito ang magiging daan upang mapahalagahan natin ito para sa kaunlaran ng bansa. Ang wastong paggamit ng kalikasan ay nagsisilbing tugon upang masolusyunan ang lumalaking problema ng kakapusan ng ating mga pangunahing pangangailangan.
H. Pagtataya ng Aralin Test I. MULTIPLE CHOICE Panuto: Basahing mabuti ang bawat katanungan at bilugan ang titik ng iyong sagot. 1. Alin sa mga sumusunod ang HINDI kabilang sa sektor ng ekonomiya? A. Agrikultura C. Impormal na Sektor B. Industriya D. Paglilingkod 2. Alin ang hindi kabilang sa sektor ng agrikultura? A. Pagsasaka C. Paghahayupan B. Pagtitinda D. Pangingisda 3. Aling sektor ang lumilikha ng pagkain at nagbibigay ng hilaw na materyales sa bansa? A. Agrikultura C. Komersyo B. Industriya D. Serbisyo 4. Alin sa mga sumusunod ang HINDI kabilang sa subsektor ng agrikultura? A. Konstruksiyon C. Paghahayupan B. Pangingisda D. Paggugubat 5. Ano ang dahilan kung bakit ipinagbabawal ang paggamit ng dinamita sa pangingisda? A. Sinisira nito ang tirahan ng mga isda B. Iligal ang paggawa at pagbebenta ng dinamita C. Hindi nagbabayad ng buwis ang mga prodyuser ng dinamita D. Delikado para sa mga mangingisda ang paggamit ng dinamita
6. Alin ang hindi kabilang sa mga dahilan kung bakit lubhang napakahalaga ang kagubatan sa ekonomiya ng bansa? A. Nagsisilbi itong natural na imbakan ng tubig B. Pinipigilan nito ang pagguho ng lupa sa mga kabundukan C. Tanggulan ito ng mga masasamang loob na tinutugis ng pamahalaan D. Pinagkukunan ito ng iba't ibang hilaw na sangkap na ginagamit sa paggawa ng mga kalakal 7. Dahil sa naganap na malakas na bagyo sa bansa, lubhang naapektuhan ang sektor ng agrikultura. Alin sa mga sumusunod na sitwasyon ang nagpapakita ng pinsalang naidulot nito? I. Pagbaba ng presyo ng produktong agricultural II. Mababang produksyon ng palay at ibang pananim III. Pagbaba ng nakalaang pondo para sa agrikultura IV. Pagkasira ng mga lupaing pansakahan at mga palaisdaan A. I at II B. II at IV C. I at III D. III at IV 8. Alin sa mga sumusunod na pahayag ang naglalahad ng kahalagahan ng sektor ng agrikultura?

INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF RESEARCH FOR INNOVATION, SUSTAINABILITY AND EXCELLENCE
Published by: RISEJOURNALS.ORG | Online ISSN: 3028-032X | Print ISSN: 3028-0370
VOLUME 5, ISSUE NO. 9

Teaching Guide
I. Pinagmulan ng pagkain II. Pinagmulan ng kitang panlabas III. Pinagkukunan ng hilaw na materyales IV. Pangunahing hanapbuhay ng mga mamamayan A. II,III,IV B. I,II,IV C. I,II,III,IV D. I,III,IV 9-10. Ibigay ang dalawang kategorya ng paghahayupan. Sagot: Livestock at Poultry
I. Karagdagang gawain para sa TAKDANG-ARALIN at remediation Magsaliksik tungkol sa iba't ibang suliraning kinakaharap ng sektor ng agrikultura. Isulat ang sagot sa kwaderno.
V. PANGWAKAS NA GAWAIN Panapos na panalangin.
VI. PAGNINILAY
G. Kabuuang bilang ng mag-aaral
H. Bilang ng mag-aaral na kumuha ng pasulit
I. Bilang ng mag-aaral na nakakuha ng 75% sa pagtataya
J. Bilang ng mag-aaral na nangangailangan ng iba pang gawain para sa remediation
K. Nakatulong ba ang remedial? Bilang ng mag-aaral na nakaunawa sa aralin
L. Alin sa mga istratehiyang pagtuturo ang nakatulong ng lubos? Paano ito nakatulong?

Conclusion

Based on the study's findings, Socratic questioning as a teaching strategy improved the performance of the Grade 9 Estoconing students in Araling Panlipunan 9 – Economics. At the beginning of the study, students had basic knowledge but still struggled with key economic concepts. Their posttest scores improved across all learning competencies after integrating Socratic questioning, indicating better understanding and learning progress. This shows that questioning students to help them think, rather than just giving them answers, helps them think more deeply and understand the lessons better. Students also reported positive feedback, indicating that the discussions were more engaging; they felt more confident in sharing their ideas, and they were able to think more critically and explain their answers more clearly. The findings indicate that Socratic questioning effectively improves students' understanding, participation, and critical thinking skills in Araling Panlipunan.

Recommendations

Based on the study's findings and conclusions, the following practical recommendations can maximize the advantages of Socratic questioning and improve students' academic performance and socio-economic skills in Araling Panlipunan 9 – Economics.

Teachers are encouraged to use Socratic questioning regularly in class discussions to deepen students' thinking and strengthen their understanding of economic concepts. Because it positively affects student performance, this strategy can be a regular part of daily teaching and can be included in the teaching guide, especially when introducing difficult topics.

Teachers may ask more structured, guided questions at the beginning of the lesson to help learners who are still grasping the basic concepts. As students develop their critical thinking skills, teachers can gradually shift to higher-level questions.

School administrators can provide teachers with training or workshops on effective Socratic questioning and other student-centered teaching strategies to help them improve their instructional practices.

Future researchers should explore other grade levels or subject areas in similar studies to continue to investigate the effectiveness of Socratic questioning on students' academic achievement and critical thinking skills.

References

Almaliki, M. Q. (2017, September 30). The Role of Socratic Questioning in Promoting Students' Critical Thinking in EFL Classrooms at the University of Basra: A Qualitative-based Study. *Journal of the Kufa Studies Center, 1*(46).

Black, P. W. (2006, July 28). Assessment and Classroom Learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice, 7*-74.

Boyd, M. P. (2016, February 23). Relations Between Teacher Questioning and Student Talk in One Elementary ELL Classroom. *Journal of Literacy Research, 47*(3).

Bureau of Internal Revenue. (n.d.). *Tax information.* https://www.bir.gov.ph/

Clarke, V. B. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology, 3*(2), 77-101.

Clark, S. A. (2019). Fostering adolescent curiosity through a question brainstorming intervention. *Journal of Adolescence, 75*, 98–112.

Commission on Elections. (n.d.). *Voter education.* COMELEC. https://comelec.gov.ph/

Conner, J. M. (2025). How teachers' student voice practices affect student engagement and achievement: Exploring choice, receptivity, and responsiveness to student voice as moderators. *Journal of Educational Change, 26*, 89-118.

Cooper, K. M. (2018). The influence of active learning practices on student anxiety in large-enrollment college science classrooms. *International Journal of STEM Education, 5*(3).

Creswell, J. W. (2006). Using mixed-methods sequential explanatory design: From theory to practice. *Field Methods, 18*(1).

De La Cruz, A. (2024). *Sektor ng agrikultura.* DepEd Learning Resource Management and Development System.

Department of Education. (2013). *K to 12 curriculum guide: Araling Panlipunan.* Department of Education.

Department of Education. (2014). *Modyul 12: Sektor ng agrikultura, industriya at pangangalakal.* DepEd Learning Resource Management and Development System.

Department of Education. (2016). *Araling Panlipunan 9: Ekonomiks—Modyul para sa mag-aaral.* Kagawaran ng Edukasyon.

Department of Education. (2021). *Araling Panlipunan 9: Ikaapat na markahan— Modyul 1: Palatandaan ng pambansang kaunlaran.* Kagawaran ng Edukasyon, Rehiyon III.

Department of Education. (2022). *Araling Panlipunan 9, Quarter 4, Module 2: Sektor ng agrikultura.* DepEd Learning Resource Management and Development System.

Department of Education. (2023). *General Shaping Paper on the K-12 Basic Education Program.*

Department of Education. (2023). *MATATAG Curriculum: Araling Panlipunan Curriculum Guide (Grades 4–10).* Bureau of Curriculum Development. Department of Education.

Department of Trade and Industry. (n.d.). *Go Lokal!.* https://www.dti.gov.ph/

Devintasari, M. (2026). The Effect of the Kahoot-Based Socratic Questioning Method on Economics Learning Outcomes in Terms of Critical Thinking Skills. *PROMOSI: Jurnal Program Studi Pendidikan Ekonomi, 14*(2), 412-421.

Dr. Peter J. Gray, e. (2007). *Student Learning Assessment: Options and Resources.*

Elder, L. P. (2019). *The nature and functions of critical & creative thinking.* Rowman & Littlefield.

Elder, R. P. (2019). *The Thinker's Guide to Socratic Questioning.*

Elif Nur BOZER ÖZSARAÇ, İ. K. (2025). The Effect of Socratic Questioning on Secondary School Students' Higher-Order Thinking. *International Journal of Modern Education Studies, 9*(2).

Farooqi, M. T. (2024). INFLUENCE OF TEACHING STRATEGIES IN DEVELOPING CRITICAL THINKING SKILLS A REVIEW. *Global Educational Studies Review, 3*(9).

Food and Agriculture Organization of the United Nations. (n.d.). *Definitions: Aquaculture and fisheries.*

Frey, D. F. (2009). *ackground Knowledge: The Missing Piece of the Comprehension Puzzle.* Heinemann.

Grant, S. G. (2017, June 26). *Inquiry-based practice in social studies education: Understanding the inquiry design model.* 138.

Gunawan, H. S. (2024). Fostering critical thinking skills through Socratic questioning: Insights from Widyatama University. *Indonesian EFL Journal, 10*(2).

Hagos, T. (2026). Socratic method of questioning: The effect on improving students' understanding and application of chemical kinetics concepts. *Chemistry Education Research and Practice, 27*, 255-279.

Hajhosseini, M. (2012). The effect of dialogic teaching on students' critical thinking disposition. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 69*, 1358-1368.

Hart, A. C. (2024). Give every (wo)man thy voice: An examination of the application of participatory action research to the pedagogical practice of Socratic seminars (Vol. 54). *English in Texas*.

Hattie, J. A. (2008). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement.* Routledge.

Ho, Y.-R. C.-Y.-M. (2023, March 20). *Thinking more wisely: Using the Socratic method to develop critical thinking skills amongst healthcare students.* 23.

Hsu, N.-S. C. (2022). Effect of Socratic reflection prompts via video-based learning system on elementary school students' critical thinking skills. In *Computers & Education*.

https://www.magnific.com/free-photos-vectors/hospital-graphic

Hu, Z. (2023, June). Promoting Critical Thinking through Socratic Questions in Health Sciences Work-Integrated Learning. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research, 22*(6).

Journal, G. S. (2025). *The Socratic Method as an Approach in Teaching Social Studies: A Literature Review.*

J., P. (2023). Evaluating the Effectiveness of the Socratic Method in Promoting Student Engagement and Critical Thinking. *Universitas* Journal of Education Research.

Kübra Kanat, Z. F. (2025, March 24). The Use of Questioning Strategies in the Development of Critical Thinking Skills in Children: A Qualitative Study of the Socratic Method. *Early Childhood Education Journal, 53*, 3063–3073.

Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning theory.* Encyclopedia of the Sciences of Learning, 1215-1219.

Kolb, D. A. (2022, September 1). Experiential Learning Theory as a Guide for Experiential Educators in Higher Education. *Experiential Learning and Teaching in Higher Education, 1*(1).

Korkmaz, E. N. (2025). The Effect of Socratic Questioning on Secondary School Students' Higher-Order Thinking. *International Journal of Modern Education Studies, 9*(2), 482-501.

Langen, I. C. (2023). *East is East: Socratic classroom communication is linked to higher stress in students from confucian heritage cultures.* National Library of Medicine.

Lee, M. K. (2014). The effects of Socratic questioning on critical thinking in web-based collaborative learning. *Education as Change, 18*(2), 285–302.

Lintangsari, A. P. (2022). Improving learners' critical thinking and learning engagement through Socratic questioning in Nominal Group Technique. *Studies in English Language and Education, 9*(2), 705-723.

Mahoney, B. O. (2023). Learning to think critically through Socratic dialogue: Evaluating a series of lessons designed for secondary vocational education. *Thinking Skills and Creativity, 50*.

Makhene, A. (2019). The use of the Socratic inquiry to facilitate critical thinking in nursing education. *Health SA Gesondheid, 24*.

Marzano, R. J. (2007). *The New Taxonomy of Educational Objectives.*

Maulana. (2017). *Experiential Learning Model.*

McLeod, S. (2025, March 31). *Constructivism Learning Theory & Philosophy of Education.* Simple Psychology.

Muhammad, N. H. (2022, July). Socratic Questioning: A Philosophical Approach in Developing Critical Thinking Skills. *AL-HIKMAH: INTERNATIONAL JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES AND HUMAN SCIENCES, 5*(4).

Ng, I. K. (2024). When I say … Socratic questioning. *Medical Education, 58*(9), 1029–1031.

Nguyen, Q. T. (2026). The role of Socratic dialogue in engaging EFL students in grammar lessons: Action research. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network, 19*(1), 569-596.

OECD, O. f.-o.-o. (2025). *Unlocking high-quality teaching: From evidence to practice.*

Orhan, A. (2022). Critical thinking dispositions and decision making as predictors of high school students' perceived problem solving skills. *The Journal of Educational Research, 115*(4), 235-248.

Pascual, J. R. (2023). Investigating the effectiveness of the Socratic method in promoting student engagement and critical thinking in online Science classes during the COVID-19 pandemic. *Universitas, 11*(1).

Paul, R. E. (2008). Critical thinking: The art of Socratic questioning, Part III. *Journal of Developmental Education, 31*(3), 34-35.

Payette, B. B. (2017). Socratic Questioning. *The National Teaching & Learning Forum, 26*(6), 6-8.

Philippine Statistics Authority. (n.d.). *Agriculture, forestry, and fishing.*

Republic Act No. 10654. (2015). *An act to prevent, deter and eliminate illegal, unreported and unregulated fishing, amending Republic Act No.* 8550.

Republic Act No. 6938. (1990). *Cooperative Code of the Philippines.* Official Gazette of the Republic of the Philippines.

Republic Act No. 8550. (1998). *The Philippine Fisheries Code of 1998.*

Republic Act No. 9520. (2009). *Philippine Cooperative Code of 2008.* Official Gazette of the Republic of the Philippines.

Robinson, L. (2022). To what extent do Socratic seminar activities encourage engagement in Classical Civilisation lessons? *Journal of Classics Teaching*. 24(47), 65–71.

Romanelli, D. R. (2014). The fact of ignorance: Revisiting the Socratic method as a tool for teaching critical thinking. *American Journal of Pharmaceutical Education, 78*(7).

Rosenshine, B. C. (1996). Teaching students to generate questions: A review of the intervention studies. *Review of Educational Research, 66*(2), 181-221.

Sahamid, H. (2016). An action research study. *International Journal of Education and Literacy Studies, 4*(3), 62-72.

Sarigoz, O. (2012, December). *Assessment of the High School Students' Critical Thinking Skills.*

Sarmiento, M. (2017). *Critical Thinking in Philippine Education: What We Have and What We Need.*

S. G. Grant, K. S. (2017). *Inquiry-Based Practice in Social Studies Education.* ResearchGate.

Sinclair, M. D. (2014). Socratic questioning in the Paideia Method to encourage dialogical discussions. *Research Papers in Education, 29*(1), 20-43.

Siripongnapat. (2024). Socratic Questioning Techniques for Critical Thinking. *Journal of Education, Silpakorn University*.

Staiano, T. S. (2020). *Ask to Learn: A Study on Curiosity-driven Question Generation.* In Proceedings of the 28th International Conference on Computational Linguistics, 2224–2235.

Tashakkori, J. W. (2007). Differing perspectives on mixed methods research. *Journal of Mixed Methods Research, 1*(4), 303-308.

Taylor, P. F. (2023). Balancing the equation: Using Socratic dialogue to increase student engagement and achievement in a middle school mathematics classroom. *Florida Journal of Educational Research, 60*(1).

Tezcan, T. (2026). Critical Thinking Scale. *Activities and Assignments Collection, 17*.

Tiffany, G. G. (2023). Characterizing students' peer–peer questions: Frequency, nature, responses and learning. *Chemistry Education Research and Practice, 24*(3), 852-867.

Todaro, M. P., & Smith, S. C. (2012). *Economic development (11th ed.).* Pearson.

Tofade, T. J. (2013). Best practice strategies for effective use of questions as a teaching tool. *American Journal of Pharmaceutical Education, 77*(7).

United Nations Conference on Trade and Development. (2013). *World investment report 2013: Global value chains: Investment and trade for development.* United Nations.

United Nations Development Programme. (1990). *Human development report 1990: Concept and measurement of human development.* Oxford University Press.

United Nations Development Programme. (n.d.). *Human Development Index (HDI).*

United Nations Development Programme. (n.d.). *Sustainable Development Goals.* https://www.undp.org/sustainable-development-goals

United Nations Development Programme. (n.d.). *What is human development?*

Walter, A. W. (2006). *Using Socratic questioning to teach critical thinking and active learning.*

Yang, Y.-T. C. (2005). Using Socratic questioning to promote critical thinking skills through asynchronous discussion forums in distance learning environments. *The American Journal of Distance Education, 19*(3), 163-81.